

מזל התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים חסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגדול שליט"א

בני ברק - אלעד

שנה י"ד גליון תרנ"ט

אמור

י"ז אייר תש"ע

לרגל יומא דהילולא קדישא של התנא האלוקי רשב"י זי"ע:

לכל ישראל האיר בסוד תורה הבהיר

בחסכת ליל ובעבי שהקים, חזר בעל הבית עיף ויגע עם תרמוילו על כתיפו מעבודת היום, והנה כאשר כבר סוף סוף הגיע לביתו, הושך ואפילה מקדמת את פניו, כל הנרות כבר סיימו את מלאכתם ולמרבה מזלו נר האחרון שעוד נלחם על קיצו גם כבתה ע"י הרוח שהכניס בפתחת דלת ביתו.

בעיור הממשש באפילה התחיל ללכת מפינה לפינה, אבל בכל פסיעה נתקל בכסא או בחפצי הבית ומעד ונפל, נרעש וכעוס קם על רגליו והתלונן על הכסא שאינו עומד על מקומו והספסל שאינו עומד כסדרו, עוד שני צעדים, ונתקל בשולחן ושבר צלעותיו, כאן כבר לא שלט על נפשו והתחיל לצעוק: למה אין סדר בבית זה, ולמה אין שום דבר עומד על תילו.

ברם, כאשר שהאיר השחר, וזהרי כמה האירו ביתו מכל עבריו, פקה את עיניו, ונתברר לו שכל טענותיו תלונותיו וצעקותיו לשוא היו, כי הכל מסודר בסדר נאה, רק הוא הלך בדרך מפותל, ולא ראה את הדרך ילכון בה.

משל זו מובא בספ"ק חובת הלבבות על הליכות האדם בכל ימי חייו, כאשר נתקל בצרה או במאורע קשה והוא מלא טענות מדוע אין העולם מתנהג כאוות נפשו, ולמה אין שום דבר מסתדר כפי שתיכנן בראשו, אמנם כאשר הקב"ה מאיר עיניו, רואה ומתגלה לו למפרע שהכל הי' על מכונו והיכלו, רק הוא בשכלו הצר ונביבות דעתו נפל לבורות שיחזן ומערות ופגעי הזמן.

אכן כאשר עומדים אנו לפני בוא יום הגדול יומא דהילולא קדישא של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיעועיכ"א, יובן הדבר שבעתיים, כי בימים אלו מתגלה אור המופלא אשר הותיר רשב"י אחריו, אותו אור הגנוז בספר הזוהר הק' ש'הפיץ נגהו והאיר הנתיבה גם בתקופותיה הקשות ביותר של הגלות המר בכל דור ודור.

ובזה כתב בבני יששכר לתת טעם לשבח על מנהג ישראל תורה להדליק נרות ומאורות ביום זה והוא לכבוד האור הגדול שמתחיל להתנוצץ ביום זה ל"ג בעומר, טו"ב ימים קודם מתן תורה, ולכבוד נשמת מאור התורה אשר נתגלה ביום הזה, ספרו הקדוש "זוהר" המאיר ומבהיק מסוף העולם ועד סופו, והוא מאיר לנו בגלותינו.

ובזה יובן לשמחה מה זו עושה ביום זה כי על אף שבו עלה רשב"י לשמי מרומים ונחשכו המאורות אולם מאידך גיסא עזו וחדוה במקומו כי ביומא הדין בו נוכחנו לראות את האור כי טוב ולאורו נסע ונלך, ותורתו של רשב"י מוגן לנו בכל עת ועונה והיא מאירת עינינו בגו חשכת הגלות להתודע ולהגלות שהכל על מכונו שריר וקיים.

תוכן הענינים

לקח טוב ..... עמוד ב'

שבת בשבתו ..... עמוד ג'

דבש תמרים ..... עמוד ה'

בשפתי צדיקים ..... עמוד ז'

פרפראות לחכמה ..... עמוד ט'

במלחמת א"ש ..... עמוד י'

הילולא דצדיקיא ..... עמוד י"ד

דבר בעתו ..... עמוד י"ז

דברות קודש ..... עמוד כ"ט

להכנסת מודעות, ברכת מזל טוב,

הנצחת שם, לעילוי נשמת

ולכל שאר עניני המערכת

הארות והערות וכדו'

אפשר לפנות

להר"ד אלטער אשר אנטשיל

אילאוויטש הי"ו

011-972-527648437

היו נכונים!

כולל עצי חיים

צדקת רבי מאיר בעל הנס

מסיבה השנתית למען החזקת כוללנו
דאנערשטאג פרשת במדבר
אין הילמאן פלאזא

פרטים יבואו

דער גראפיסט 718.710.4966

לקח טוב

ליקוטים יקרים, מפני סופרים וספרים ע"ד מוסר והסידות נאמרים

השבת הראשון נרשם קדמא ואולא, רומזו על זה השבת קודש דאזיל להאי עלמא, וביום השבת השני נרשם בטעמים מונח רביעי, רומזו אז כשמונה גופו בקבר, ע"ד הכתוב (ישעיהו 61) ינוחו על משכבותם, ומי שמעלה תמיד בוכרנו מאין הוא בא מקור מהצבתו מן בחי' שבת ולאן הולך אח"כ למנוחה שלמה בחי' שבת, אותו האיש הוא תמיד כל ימי חייו בתשובה, וצדקת ה' עושה, ומקיים שויתי ה' לנגדי תמיד, וזהו יערכנו לפני ה' תמיד, היינו כשהוא מעריך ומקשר עצמו בשני שבתות אלו אז הוא בוודאי נגד ה' תמיד. (אמרי נועם) ☆

אשר תקראו אותם מקראי קודש להקריב אשה לה, אף בשעה שהמקדש יהיה הרב, תהשב לכם פסוקי הקרבנות שקראו אותם במועדם, להקריב אשה לה, פי' כאילו אתם מקריבים בפועל למש. (שבוע שמחות)

☆
ובני ישראל עשו כאשר צוה ה' את משה, כיון שעשו את גור דין המקלל, אך ורק מפני אשר צוה ה' את משה, לפיכך לא נדבק בהם אפי' אבק של אכזריות. (חלק יצחק)

☆
וכי תזכחו זבח תודה לה' וכו', ר"ל שזוכה יצרו כמ"ש זוכה תודה יכבדנני, עיי"ש בילקום, ולרצונכם תזכחו לבטל רצונך מפני רצונו ית' עיי"ש ימלא רצונך ובוים ההוא יאכל, כי יומין לו מיד פרנסתו יום יום, ולא תתירו ממנו עד בוקר שלא יצטרך לדאוג דאגת מחר. (דברי ישראל)

☆
קדושים יהיו לאלהיהם וכו', אלקים הוא מדת הדין, היינו כשבאו ר"ל דינים ויסורים על האדם צריך לידע שהוא כדי לשום על לבו ולשפוש במעשיו, ויחזור בתשובה שלימה לפני ית' ש, ואל יתלה ח"ו במקרה, רק הכל בהשגחה פרטית, שאם יתלה ח"ו במקרה הוא מחלל השם הק' ב"ה, וזהו ולא יחללו שם אלהיהם, כי את אש' ה' וכו' כי כל הדינים רח"ל הכאים על האדם הוא רק שיקרבו עצמו אל השי"ת ועי"ז יהיו קודש. (אמת ליעקב)

בעולם הזה כלם המקיים כח האדם, ועי"ז יתן להם השי"ת קיום בשתי עולמות, כי באדם כתיב ויציר בשני יודין והוא שיש לו קיום בשני עולמות וזהו רומזין השני עשרונים. (מי השילוח)

העבודה בימי הספירה הוא האחדות ועי"ז זוכים אח"כ לקבלת התורה

שבע שבתות תמימות תהינה, במד"ר אמר ר' לוי הרי שהרשת וזרעת וכו' ר' שמעון ברבא נסב איתתא צוות רבי לכל רבנין ולא צוות לבר קפרא וכו' עד דלא תימר למיגס איתיתי אלא על דלא צוותית יתי עם חבירי, אמר ר' אלעזר כתיב ולא אמרו בלבבם וכו' ישמור לנו מרוחות רעות וממללים רעים אומתי באלו שבע שבועות שבין פסח לעצרת וכו', ולחבין למה הביא המדרש מעשה דבר קפרא כאן ומה שייכות מעשה זו לעומר.

ונראה דימי הספירה הן מורים על האחדות, כדאיתא בספ"ק, ולכן מתו תלמידי ר' עקיבא בין פסח לעצרת, מפני שהימים אלו מורים על האחדות וזהו לא נהגו כבוד זה לזה, ולכן הביא מעשה דבר קפרא באמצע .. העומר, שלא תהיה לבר קפרא אלא על שלא הומין אותו עם חבירו, דימי הספירה צריך האדם לתקן מדה זו של האחדות, ועי"ז זוכה להשגת התורה כהג השבועות כמ"ש ויסעו מרפידים ויהן שם ישראל נגד החר ופרש"י כאיש אחד בלב אחד, ולכן זכו להשגת התורה במתן תורה, ואח"כ הבא המד' שבע שבתות תמימות איתיתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום ברוך הוא, שזהו רצון הבורא שיהיו כסכת ישראל באחדות באהבה ואהדה, ואח"כ הביא המד' דבר אחר והבאתם את העומר ר"ל, ע"י האחדות תוכל לבוא כהג השבועות שהוא הקרבת העומר, להשגת התורה, וד"ל.

(מאור ושמש)

ושמרתם מצותי ועשיתם אותם אני ה', פירש"י ושמרתם זו המשנה, ועשיתם זה המעשה, ונראה בכיבוד הכתוב בדרך הפשוט, עפי"מ חז"ל (קידושין ל"א) ישב האדם ולא עבר עבירה נותנין לו שכר כאילו עשה מצוה, וזהו ושמרתם מצותי ועשיתם אותם, ככפל לשון, כלומר ושמרתם מצותי ע"י שתשמרו מצותי להיותכם נשמרים בשמירה מעולה מלעבור ח"ו על שום מצות לא תעשה ומשמר"ה לאוין, ואז ועשיתם אותם, יהיה נחשב אצלו כאילו עשיתם מצות עשה, במעשה.

ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני ה' תמיד, י"ל כי קודם שנברא האדם הוא למעלה ממנוחה העליונה, ושם הוא כבחי' שבת קודש, וכמו"כ לאחר פטירתו מזה העולם חוזר אל המנוחה בגן עדן, ושם הוא ג"כ בחי' שבת, ולזה נרשם בטעמים ביום

אמור אל הכהנים וכו' ברש"י להזהיר גדולים על הקטנים, להיות כל האדם בשעה שעומק בתו"ת הוא בגדלות המוחין, אבל אחר התפילה הוא נופל לקטנות המוחין, וזה אינו תכלית העבודה השלימה, לזה צריך לקשר עצמו כ"כ בעת הגדלות מהשבתו

בהשי"ת שיהי' מהשבתו קשורה אף שילך ממנה, וזה להזהר גדולים מפ' בשעה שהם בגדלות על הקטנים, שישארו בקדושתן אף שיהיו בקטנות. וק"ל. (נועם אלימלך) ☆

לנפש לא יטמא בעמיו, בעמיו הוא מלשון גחלים עוממות, וזהו לנפש לא יטמא בעמיו, שהגם הגנהלה נהלת נפש ישראל נכבו, לא יתייאש את עצמו לטמאות את הנפש היליזה, כי התשובה מועלת. (בארת המים)

וקדשתו כי את לחם וכו' קדוש יהיה לך, פי' אם אתה תקדש אותו קדוש יהיה, כי בידך הדבר תלוי שהיינו שהתנתנהו בקדושה אתם בעצמכם לאפוקי אם הדור אינו ראוי גם הצדיק נופל ממדרגתו, כדענינו נבי מרע"ה שכל מ' שנה שהיו ישראל כמנודים לא נתייחד הדיבור אל משה, ובה ניהא את דאיתא בקידושין אין צדיק נפטר מן העולם עד שנוגד צדיק כמותו, וקשה דהרי אנו

רואים דאינו כן שהצדיקים הראשונים היו יותר במדרגה, ואמרו ג"כ אם הראשונים כמלאכים אנו כבני אדם, אך באמת החסרון הוא כבוד שמתמוטט.

(קרבן העני)

ובת איש כהן כי תחל לזנות וכו', הידוע כשאדם חוטא ח"ו עושה פגם למעלה ונותן כח לקליפות והרפואה לזה לשרוף את החיצונים ע"י שמתלהב להבוב"ה, וזה פי' ובת איש כהן כלומר הנשמה כדאיתא בזה, כי תחל לזנות את אביה היא מחללת, בש עושה פגם למעלה הרפואה הוא, באש תשרף, פי' ע"י התלהבות שמתלהב אח"כ לעבודת הבורא ב"ה תשרף כל הקליפות, אמן. (קדושת לוי)

ולקחת סלת וכו', הנה ישראל נקראים חלתו של הקב"ה כי מקיימים כבוד השי"ת

קהל יטב לב ד'סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בני ברק

קול דנהה דישועה באהלי צדיקים

קול צהלה ורינה, שפתותינו תרננה

נברך לאלוקינו, שהשמחה במעונינו, עת הזמיר הגיע בגבולינו

ובהדרת קודש ובאותות כבוד ואהבה, נשגר בזה ברכת מולא טב"א, אל מול פני הדרת גאון מאורינו ומאליפנו, המסור מריחוק מקום וקירוב הלב למענינו, שר התורה והיראה, לוחם מלחמת ה' בעוז ונגבורה, משריש בלכות רבבות אלפי ישראל מסוף העולם ועד סופו השיטה הברורה, מלחיב לבבות בני ישראל בדברים אהובים, חיורות וזיקים ושביבים, חסידא ופרישא, מוצינא קדישא, נהורא נפישא,

נבוד קדושת מרן רבינו הגה"ק שליט"א

לרגל השמחה הכפולה שבמעון קדשו

ובהולדת הנכד ני"ו למז"ט

אצל נכדו החשוב הרב יואל גלאנץ שליט"א
חתן בנו הגאון הצדיק
אב"ד סאטמאר וויליאמסבורג
שליט"א

באירוסיו נכדו החשוב ני"ו למז"ט

בן לחדב"ג הגה"צ
רבי ברוך מייטלבוים שליט"א
רב ביהמ"ד וואל משה ובדך משה,
וו"ד וועד הכשרות בקריית יואל יע"א

ומצלאין אנו לחיי מלכא מרנא ורבנא, ויזכו השי"ת לנהל את עדת מי מנה, מתוך נהח והרחבת הדעת, על מי מנוחות ינהלינו ובמעגלי צדק ינחינו, ויזכה לרוות רוב נחת דקדושה מכל יו"ה במדה גדושה, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, עדי נזכה במהרה לרגלי מבשר צדק משמיע ישועה, ומלכינו מרן שליט"א בראשינו, במהרה בימינו, אמן.

המברכים בקידה המש מאות
הנהלת הקהילה
ובין צדיקים יראו וישמחו וחסידיהם ברנה יגילו

קול תפילה

אמרות קודש בעניני תפילה נאמרים על פרשת השבוע ערובים וסדורים

המתפלל צריך להיות בענוה

אמר אל הכהנים בני אהרן כו'. למה לא כתיב 'בני אהרן הכהנים' כמו בשאר דוכתי. ואמר שהפסוק מדבר בזמן הזה, שהעבודה זו תפילה במקום קרבן (ברכות כו.) ואנו נקראים כהנים מלשון 'עובדים', ונקראים בני אהרן, שאהרן היה האב בפעולות הקרבנות עצמן, ואנו התולדות שלו כתפילה שהוא במקום קרבן. וזהו הכהנים העובדים ומתפללין שהם בני אהרן, רצה לומר תולדות אהרן לנפש לא יטמא בעמיו, רצה לומר שלא יהיה לו גבוהות לפני עמיו, שזה מטמא הנפש ח"ו. זהו שמעתי מאיש האלקי הקדוש ר' בער שיחי'.

ישר דברי אמת

להתאמץ בתפילה ביום ראשון בשבוע

וספרתם לכם ממחרת השבת. מרגלא בפומא דאנשי מעשה שלאחר שבת אין להם הארה בתפלה כראוי, ובאמת הוא כן אך תדעו נאמנה שהאדם צריך להתגבר אחר שבת דווקא, ולהזדכך עצמו כדי שיתפלל בהתלהבות ובתשוקה גדולה כמו שאמרתי וספרתם לכם ממחרת השבת דהיינו שסיפור את עצמו ממחרת השבת, שיראה להתפלל בהתלהבות גדול ביום שאחר השבת. וזאת היא לאות אם התפלל ביום שלאחר השבת בהתלהבות ובתשוקה גדולה בודאי השיג בשבת מוח החכמה ונתעורר הרשימה ממנו.

מאור ושמש - שמיני, ד"ה אל תפקי

התפילות עוליים ביום השב"ק

ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני ה'. בכל תפילה יש בירור ניצוצין הקדשים, רק ביום השבת יערכנו, רצה לומר התפילות של כל השבוע אינם עוליים רק ביום השבת, יערכנו הכהן לפני ה', הכהן העובד עבודה במוסף יום השבת, בקדושת כתר עולין כל התפילות, כמבואר בכתבים, ושמעתי זה ממורי [הבעל שם טוב הק"ן], והבן.

כמות פסיס

ז"ל מהר"ם ש"ף בדרוש פ' ואתחנו חדשים מקרוב כאו לדבר שיחת חולין כבית הכנסת וזה ידע כל איש ישראל איסור הגדול הזה ז"ל ספר הזוהר מאן דמשתעי כבי כנישתא ווי ליה וכו' כמו שנזכר לעיל. וזכר ג' דברים האחד שמראה פירוד שאין נפשו דבקה באלהי ישראל שהרי הפסיק רוחו ונפשו ממנו מלבד הפירוד והקיצוץ שגורם למעלה. הב' דרגע מהימנותא ואפשר שרצה לומר שע"י הדברים בטלים אין עונה אמן שאין משים לבו על סוף הברכות ואף אם שומע סוף הברכה סוף סוף על מה עונה אמן ובחזרת הש"ץ התפלה אז אין עשרה השומעים הברכה עונים אמן הוי ברכה לבעלה. ושכר על עניית אמן גדול כלי שיעור פתחו שערים ויבוא גוי צדיק שומר אמונים זהו דרגע מהימנותא. הג' דלית ליה חולקא באלהי ישראל דאחזי דלית ליה אלהא ולא אשתכח תמן כי מי יחשוב שעומד לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ובמעון קדשו ולא יבוש מלדבר דברים בטלים אם אמרנו נמנו על כך אנשים מיוחדים ולקנט זה דבר זר אם אין יראת שמים גדולים מיראת הקנט כל זה בדברי הרשות כ"ש שיחת איסור ליצנות לשון הרע וכו' עיי"ש.

לכך נדפס בשם תוספות יום טוב לעשות מי שביקר בכל שבת ושבת למי שאינו מדבר כבית הכנסת דברים בטלים תיכף אחר סליחות של עשרים בסיון שחיבר תוספות יום טוב בשביל המעשה שנהרגו רבבות ישראל בשנת ת"ח אמרו למעלה בשביל שדיברו כבית הכנסת ובכתי מדרשות ונתחייבו שונאיהם של ישראל דבר שפגמו הו"ו של דבור ונעשה דבר ובשביל שעשו גם שאר עבדות היה רציחה הרחמן הוא יצילנו.

ספר מורא מקדש לרב ייבי

718-305-6942 #2 212-444-9899 #2

בס"ד

מודעה משמחת

מיר ווילן מעלדן אז מען קען הערן א

גאר רייכע אינטערוויו

מיט'ן מזכיר פונעם 'ועד הכשרות'
שע"י ביד"צ העדה החרדית

מיט גאר אינטערסאנטע אינפארמאציע
וואס איז אינטערסאנט פאר יעדן צו וויסן.

הערט אויף קול משמרת הכשרות
(נומער 2 פון קול סאטמאר)

הערט אויף די כסדר'דיגע אנווייזונגען און נייעסן
בעניני כשרות, אויף נומער 2, 1, פון קול סאטמאר

718-305-6942 212-444-9899

1

1. קהילות
אפטיילונגען

8. אפדעיט'ס פון
סיסטעם, שיעור
יסודי התורה

9. אינטערסאנטע
אפטיילונגען

2

קול משמרת
הכשרות

3

חוק-אפי'ס

4

דברות קודש

5

מסיבות

6

שיעורים
ודרשות

7

חק וחז"ר

9

מערכת

ועד האש"ל

שבת בשבתו

אמרות קודש בעניני שבת נאמרים, על פרשת השבוע ערוכים וסדורים

הקב"ה משרה שכינתו בתוך בני"ב בשבת

שבת הוא לה' בכל מושבותיכם, י"ל עפ"י מה שפ"י הפרשת דרכים דרוש כ"ג המדרש לא זזה שכינה מישראל בשבתות וימים טובים אפי' בשבת של חול, כי הדבר ידוע העולם כדורי ומשכחת שבמקום אחד הוא שבת ובמקום אחר הוא חול, ובשמים ממעל סומכים כפי מה שהוא בירושלים שנקרא טבור הארץ והיינו אפי' בשבת של חול שבמקום א' הוא שבת ובירושלים היא חול אפי"ה לא זזה שכינה מישראל, עכ"ד. וז"ש שבת הוא לה', להשרות שכינתו בתוכם, בכל מושבותיכם.

(י"ט ב)

בשבת טמון שמות דקדושא בריך היא

בסכת תשבו שבעת ימים וגו' ר"ת של בסוכות תשבו שבעת הם שבת י"ל כי ידוע דתיבת סוכה בגמטריא צ"א כמספר שמות הוי"ה אדנ"י - ובוזה"ק יתרו כתב מהו שבת שמא דקוב"ה שמא דאיהו שלים מכל סטרוי ופ"י הבני יששכר כי קדושא בריך הוא הוי"ה אהי"ה בגימטריא כמו תיבת שבת ע"כ, ויען דבתיבת שבת טמון מספר שמות הקב"ה כמו בתיבת סוכה, לכן נרמז שבת בר"ת של מצות סוכה וחייב אדם להיות יושב בצל שבת כמו בצל סוכה ויקיים שויתיה ה' לנגדי תמיד. (זכור ושמוח)

פרנסת השבת היא בנס

ושמת אותם שתיים מערכות שש המערכת על השלחן הטהור לפני ה'. ובספר תולדות אפרים בשם האר"י ז"ל מגורה רומזת לתורה (ב"ב כה) לכן נרותיה שבעה כימי השבת שבכל יום צריכין להשפיע החכמה, ובכל יום תהיה בעיניך כחדשה, כרש"י עקב (י"א, א') והאמצעי נגד שבת כגיסין (ע"ז). ולכן כולם נוטים אל האמצעי לקבל ממנו ההשפעה, ורק בקשת פרנסה לששת ימים, דפרנסת שבת הוא בנס כביצה (ט"ו). מזונותיו קצובין חוץ משבתות ויום טוב, ורומזה תורה כשירד המן בא חלק של שבת בלי טורה, וגם ביו"ט על ידי המן בתוס' ביצה (ב: ד"ה והיה) לכן לחם הפנים היה רק מערכת שששה, והוכפלו לרמז שלא רק בעד פרנסת עצמו לבד ידאג רק גם לזולתו. (פרדס יוסף)

בזכות השבת יזכו ישראל לישב בארץ ישראל

ביום השבת ביום השבת יערכנו שני פעמים, דרמז למה שאמרו בשבת (ק"ח) אלמלי שמרו שתי שבתות נגאלו, ובכתובות (ק"ז) כל הדרו בחוץ לארץ כעובד עבודה זרה, וא"כ ישיבת ארץ ישראל נקרא לפני ה', וזהו ביום השבת שני פעמים, ואז נהיה לפני ה' תמיד ולא יהיו בחוץ לארץ. (פני מבין)

לשוב בתשובה בערב שב"ק כמו בערב יוה"כ פ

ששת ימים תעשה מלאכה, כי בששת ימי המעשה מוכרח האדם לשקוד בעבודתו בהתעוררתו מלתתא, בתורה ותפלה ובמצות מעשיות כהנחת תפילין ושאר מעשים טובים, וביום השביעי מקרא קודש אשר גם בלי עבודת האדם, אך במאמר פיהו נקרא להשפעות קדושות ממקור אין מזל לישראל, הנקרא קודש וישפעו כרצונו, ומה גם אם האדם יתמיד גם ביום השבת קודש, מה נעים חלקו אשר ימשיך ברכות והשפעות עד בלי די, וגם כי בחסד אל, הרשה לעמו הקדוש להתענג ביום השבת קודש, אפילו בתענוגי הזמן איש איש כרצונו, אולם החכם עיניו בראשו להתהלך במצות ה' עליו כל יום, והאיש המשכיל בדרכיו ורע בעיניו להניח מחשבתו אף רגע אחד ביום הקדוש הזה, אולם גם בהעדר התעוררות ממעשה האדם, השפעות נובעים מעצמם ברוב ברכות, וזהו כל מלאכה לא תעשו, וכל זה בהכנת מעלי שבתא, אשר יצטרך כל אדם להתנחם ולשוב מדרכי התענועים בערב שבת קודש, כמו בערב יום הכיפורים.

(אור לשמים)

השבת היא המקור לכל המועדים

מועדי ה' וגו' ששת ימים וגו' וביום השביעי וכו' פירש"י מה ענין שבת אצל מועדות. וצ"ב למה כל מועדות נקראין שבת, והענין י"ל דהנה נפלאתי על מ"ש שמרע"ה אמר לפרעה שיתן לישראל לשבות יום א' בשבוע ובהר שבת קודש שישבחו ביום השביעי וק' וכי פרעה רחמני ה' כ"כ על ישראל אדרבה רצה לכלותם ולענות אותם בכל מיני עינויים קשים תבן אין נתן וכו' וע"כ צ"ל דמחמת רשעת גדול הסכים שישבתו בש"ק דהא נודע דע"פ המזל הוא בשבת שלא לשמוח ושלא לנוח ולכן מפרש"י גוי ששבת חייב מיתה, ולכן נאמר מנוחה ושמחה הוא אור ליהודים אור שלמעלה השראת שכינה דאל"כ מצד הטבע ל"ש מנוחה ושמחה בש"ק ובאמת חלק ה' עמו ולכן נאמר אם תשוב וכו' אז תתענג על ה' וגו' על במתי ארץ דהיינו למעלה מן המזלות דכדרך שבא לראות וכו' - והנה כשאמר משה רבינו לפרעה ובהר ביום השבת שמח פרעה לומר דהשתא שינוחו וישמחו בשבת ממילא יכלו ע"פ המזל ולכן הסכים מאד ומסתמא בפקודה גדולה שכל העושה מלאכה בשבת קודש יומת ומרע"ה הודיע לישראל שא"כ צריך שיהי' להם דביקות בהקב"ה ולא יהי' תחת המזל כלל ועי"ז יהי' נגאלין ולכן שמירת שבת קודש גרם כל הנסים שיהיו רק תחת צילו של הקב"ה וכנ"ל ולכן שבת קודש מקור לכל המועדים שהם על הנסים ונפלאות דמקור הכל הוא שבת קודש ולכן גם יו"ט נקרא שבת שזהו מקורו.

(מעגלי צדק)

130 כחמץ

• תשית לראשו עטרת פז •

האברך החשוב

ר' יעקב הערש צ'ין הי"ו

וועט נתנמה ווערן אלס "פושקע נבא"י פון מוסדותינו הק'

• מפי עוללים ויונקים •

יסדת עוז •

די "פרויז העסקנים" וועלכע גייען יעדן ערש"ק מיט די "יטב לב זעקלעך" וועלן באעדרט ווערן אין באקומען א ספעציעלע מתנה פון כ"ק מרן רבנו שליט"א

• משא העצרת •

זה לעומת זה

להרים קול במחנה, למחות נמרצות נגד מחללי שם שמים ומרימי יד בתורת משה ההולכים לבג"ץ הציוני

ולעומת זה נביע מחאתינו כפועל, ע"י החוקת והושטת יד עזרה ביד רחבה ורוח מיכה לטובת מוסדותינו הק' להמציאם פרות ורווחה, ולהלצם מהמיצר ומצוקה הנוראה שנמצאים בה ע"י פעולות הני אנשי דלא מעלי

פחדים הם מכל צרות ממחרפיהם ולוחציהם!

• חזק חזק ונתחזק •

די גרעסטע חיזוק וואס מיר דאהי קענען געבן פאר אחינו לדעה אין ארה"ק אין די שווערע צייטן וואס זיי גייען דורך מבית ומבחוץ, איז

מיטצוברענגן צום

דינער לכה"פ

\$250

מיר האבן דעם כבוד אין עהרע איין איינצלאדענען צום מענד

עצרת
חינוך הטהור

דינער השנתי לטובת מוסדותינו הק'

יטב לב

ירושלים-בני ברק

וואס וועט א"ה פארקומען

אין זאל פון ראוז קעסטל

1800 Financing & Co.

זונטאג פרשת במדבר

כ"ה אייר, מ' למב"י • (למספרם 9th May)

בשעה 8:30 בדיוק

• משא העצרת •

מחאה בדיבור - מחאה במעשה

כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

וועט ערשייען און אויפטריטן מיט דברות קודש

הנהלת המוסדות

לחנן קיום מוסדותינו הק' "יטב לב דרבינו יוא"י" שובח יסוד החינוך הטהור בארץ הקודש

מוסדות | יטב לב | בארה"ק

דבש תמרים

פנינים יקרים, מבאר הפרוה שרים, רבותינו הקדושים עצי התמרים

זכרון תרועה. ובמסורה אין זכרון לראשונים אין זכרון לחכם עם הכסיל, יתבאר עפ"משי"כ השלייה שתקיעה רומז לקול פשוט אין בו עקמומיות כי האדם נולד צדיק חלק אלקי ממעל, אח"כ כשהוטא עושה שברי שברים בנפשו ורוחו ונשמתו ובקדושה דלעילא, ואח"כ כששם גנוח יילולי יילול על המאותיו ועונותיו ופשיעיו אשר עברו ושם ומתחרט ומתוודה באמת ובלב שלם, והיינו תרועה רוע התרועעה פור התפוררה הארץ זה הגוף, אז חוזר לכשרותו שהוא תקיעה קול פשוט ע"כ, והיינו זכרון תרועה שנקרא יום תרועה, ולמה אין זכרון לראשונים תקיעה שברים, לפי שאין זכרון לחכם, היינו שנולד חכם ואח"כ התחבר עם הכסיל למלך זקן וכסיל, אין זכרון לו כי טוב ממנו הנפל, אך אח"כ כששם יש לו יתרון. (ישמח משה)

☆

ולקחתם לכם ביום הראשון ביום הראשון פרי עץ הדר וכו'. ובמדרש איתא בזכות ולקחתם לכם ביום הראשון הרי אני נגלה לכם ראשון ופורע לכם מן הראשון זה עשו שנאי ויצא הראשון אדמוני, הכוונה ע"ד מאמרם ז"ל גלוי וידוע לפניך שרצוננו לעשות רצונך ומי מעכב שאור שבעיפה היצה"ר ושעבוד מלכות וכו', וזה טעם של שיעיר המשתלח ונשא השעיר עליו את כל עונותם כי הוא הגורם, וכא דאיתא במדרש אותו הימה שנתמלא על ישראל החור על מצרים שהם הגורמים להחמיא אותנו, כדכתיב וירעו אותנו המצרים שעשו אותנו רעים והטאים, והנה כתיב אם עונותיכם היו מבדילים ביניכם לבין אלוקיכם, ואמנם בעת נתברר כי נשא

השעיר עליו את כל עונותם שוב אין כאן מסך המבדיל, ע"כ בזכות ולקחתם לכם ביום הראשון הרי אני נגלה לכם ראשון בלי מסך המבדיל, כי אני פורע לכם מן הראשון הוא היצה"ר שרו של עשיו שנאי ויצא הראשון אדמוני מלא עון אשר יאדימו בתולע.

☆

אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לפניכם לא יטמא בעמיו, וברשיי להזייר גדולים על הקטנים, הענין שהוא אזהרה לאיש אשר הולך בגדולות ונפלאות לעסוק תמיד במלאכת שמים במעשה מרכבה, וכל דרכיו ומעשיו המה בדרך הנסתר בלתי נגלה לכל, ולפעמים ימצא שיעשה דבר שינגד לחוקי השו"ע כחשבו בדעתו לאשר שהוא עוסק במלאכת שמים קה"ק ובכל עת הוא בגדולת המוחין אינו מודקק לדיני השו"ע כמו בעניני ק"ש ותפילה ושאר ענינים אשר יסיר מדרכי השו"ע, והרי אלו באזהרה לשמור מזה שכל יוזו מדיני השו"ע אף יזו כל שהוא, וזה ירמוז כאן להזייר גדולים על הקטנים, עפ"משי"כ בגמי דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן היות דאביי ורבא, וזה אמרו להזייר גדולים היינו המקובלים שעוסקים במעשה מרכבה, על הקטנים שאל יסורו מהיות דאביי רבא ודיני השו"ע לשמור ולעשות ולקיים ככל האמור בו.

☆

וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה שבע שבתות תמימות תהייתה עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לך. יש לבאר הכוונה עפ"י הישמח

משה לפרש המדרש חביב קרבנו של אהרן לפני הקב"ה כקרבנו של נשיאים, כי באמת אין לך אדם מישראל שאין לו שעה שחושק לעשות רצון קונו ונותן לב לשוב, אלא שאין חסידות כחסידות בתחלתו, ואחר שעה נתקרה וחוזר לקדמותו, אבל הבני עליה אצלם כל שעה ושעה כראשונה, שבכל עת נדמה לו כאילו מעתה מתחיל לעבוד להשי"ת, ואין אצלו אמצע וסוף רק תמיד התחלה, והנה קרבן הנשיאים שהיתה לחנוכת הבית בודאי היה בהתלהבות גדול בראותם כבוד ה' מלא את המיטבן והיה חנוכה ראשונה, ובודאי היה חביב מאד לפני הקב"ה, וע"ז אמר במדרש כי גם קרבן אהרן שהיה בכל יום פעמיים, חביב לפני השי"ת כקרבן נשיאים, שכן דרך בני עליה כל שעה ושעה אצלם כשעה ראשונה ע"כ, והנה כתב הרא"ה טעם למצת ספירת העומר להראות גדול החביבות וההשתוקקות של ישראל אל החג הקי זמן מתן תורתנו, עד שמרוב השתוקקות אנו מונים הימים והשבועות כאדם שמשותק לדבר חשוב, וקצרה רוחו מלצפות עד שיוכה לאותו דבר, והוא מונה הימים שכבר עברו, ועפ"י יתפרש הכתוב תספרו חמשים יום, כמ"ש הרא"ה שבכל ימי הספירה יהיה עיקר המכוון על יום החמשים, אמנם יש לחוש כ"א יהיה במחשבתם במשך כל ימי הספירה יום החמשים, הרי יצטננו מהתלהבותם ובהגיע יום החמשים כבר לא תוסיף לבעור בלכם רשפי אש שלחבת קה ככראשונה, לזאת הזייר הכתוב והקרבתם מנחה חדשה לך, שיהיה מצוה זו כחדשה בעיניכם מדי יום, ואז תהיה לכם ההתלהבות וההשתוקקות כבתחלה. (דברי יואל)

קהל יטב לב ד'סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בני ברק

אתו ואתכנשו להילולא דבר יוחאי

הננו להודיע בזה לציבור אנשי שלומינו
והאורחים החשובים מכל קצוי תבל הע"י
כי אי"ה ביום ראשון הבעל"ט – יום ל"ג בעומר

תיערך

סעודת הילולא הרבתי

בבית מדרשינו בשיכון

בהמון חוגג בתופים ובמחולות
לכבוד התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיעועכ"א

תפילת מנחה בשעה 6:30

ולאחמ"כ סעודת ההילולא

בנכוד רב

הנהלת הקהילה

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מפיקים

בשפתי צדיקים

ו'ספרתם ל'כם מ'מחרת

שמעתי בשם הקדוש מבארדיטשוב זלה"ה שהיה רואה פעם אחת איזה קטרוג גדול על ישראל רחמנא ליצלק, ולא היה יכול לשית עצות בנפשו, ובאמת השי"ת חפץ חסד הוא ורוצה שהצדיקים ימתיקו הכל והזמין לו בשעה שהלך למקוה דרך השוק פגע באשה אחת שהלכה והיתה נושאת איזה בשר על שבת כנהוג, בהליכתה היתה מדברת לעצמה ומקללת, ושאל אותה מה זה שאת מקללת, והשיבה הלא אין משגיחין על העיר עבור עניים, שעד שיש לה איזה סך על בשר על כל פנים על שבת, הגם שכל השבוע אינה טועמת בשר מחמת היוקר, והיוקר גדול ועוד נוסף שהקצב נותן עצמות ובשר סרוח וכדומה על כן היא מקללת ומדברת מתוך צערה, אמר לה מפני מה לא הלכת לקצב אחר, התחילה לקלל גם הקצב השני, ואמרה וכי הוא טוב מן הראשון, ושאל אותה אם בשר גם טריפה ג"כ כל כך ביוקר, והשיבה שהוא בזול עוד יותר פחות מחצי דמי הבשר הכשר וגם טוב הוא, והשיב לה איעצך, לך וקח בשר טריפה ויהיה לך בזול וגם טוב, ויהי כי שמעה את דברי הזקן הזה צעקה עליו בקול מר, בוש לך זקן כמותך מלומר שאקנה בשר טריפה, וכי יעלה זאת על לב ישראל, וצעקה עליו בבזיונות על חלומותיו ועל דבריו, והלך הרה"ק לדרכו בטוב לב וטען להקב"ה ראה עניוּתה וגם צעקתה, וכי על העם הזה עוד יש קטרוג הלא מוסרים נפשם וממונם על התורה הקדושה ובוהה המתיק הכל.

כעין זה מסופר שפעם באשמורת הבוקר בימי החורף והקור המושלגים, יצא הרה"ק לרחובה של עיר, וראה איש יהודי רץ לבית הכנסת וטלית ותפילין בידו, כשקרבו אליו וראהו בעניו, לבוש בגדים קרועים ומנעלים העשויים טלאי ע"ג טלאי, עצרו הרה"ק מבארדיטשוב ואמר לו ר' יהודי מדוע מהרת היום, ומה לך רץ יחף ורועד מקור, הלא תיטיב אם תשב בביתך ולא תקפא מקור וכפור, ענה לו העני רץ אני להתפלל, אמר לו הרבי הלא יכול הנך להתפלל בביתך, ענה לו שוב העני אבל בביתי לא אוכל לומר קדושה וברכו, פתח ואמר הרה"ק רבוננו של עולם הבט נא משמים וראה חסנם ואיתנותם של בניך, על אף שניסיתי לפתות עני ודל זה בדברים של טעם לא שת ליבו ולא שמע לעצתי, כשסיפרו לפני הרה"ק מרוזין זי"ע נענה ואמר הלא מקרא מפורש הוא, היה אתה לעם מו"ל האלקים, כלומר תנסה אתה להרחיקם ולפתותם שיהיו מנגד אלקים, ותראה שהם לא ינטו אחריו ואח"כ והבאת אתה את הדברים אל האלקים,

להיות מליץ עליהם לפני ה', והנה נודע שהדינים נקראים חושך והאור הוא טוב וזהו וספרתם לכם וספרתם הוא לשון אור וחסדים מלשון ספיר ויהלום, על כן ראשי תיבות ו'ספרתם ל'כם מ'מחרת הוא אותיות מ"ל דזה העצה לפעמים להראות גדולתם של ישראל ועי"ז יהיו נמתקים הדינים ויהיה אור.

מ'שחתם ב'הם מ'יום ב'ם

סיפר הג"ר שלמה אלכסנדרי סופר זצ"ל אודת יחסו של זקינו הק' החתם סופר זי"ע אל המשכיל הנודע לשמצה משה מענדלסאהן שר"י: פעם אחת בסעודת רעוא דרעווין ישב החתם סופר בישיבתו וזיקוקין דנורא יצאו מפיו בדביקות נפלאה ושפתיו מרחשין בדברי אגדה על דרך האמת, ובלי רצון בחיריי התמלט מפיו שיודע לרמז כל הנשמות באיזה תיבה או אות אחיזתם בתורה, לדבר זה השתוממו כל שומעיו, בנוי ותלמידיו ודייני קרתא הסמוכים על השולחן, כי מאמר כזה או כיוצא בו היה נגד מידתו, כי היה צנוע בענינים כאלו.

בין המון תלמידיו אשר מלאו את הבית עמד בחור מגאליציע, מאחז מאחורי הכסא, וכבר היה נחשד בין בני הישיבה שצריכים בדחקה אחריו, כי היו ספרי מינות נושרין מתוך חיקו, הבחור הזה בלקחו אזנו דברים אשר לא היה ראוי להם, העיז לנסות את רבו החת"ס וישאלהו: רבי, היכן מרומז רבינו משה בן מיימון (הרמב"ם) בתורה, כקש בהיריחו אש קדחה באף המסובים חציפותו של השואל, הס! הס! לחשו כולם, אך האומן הגדול רבן של ישראל לא נרגז ממנוחתו ולא פנה אליו, כי אם הטיף מלתו לשתילי זיתים אשר סביב שולחנו: למען ר'בות מ'זפתני ב'ארץ מ'צרים, זהו רמב"ם שהראה נפלאות ה' במצרים, ותוך כדי דיבור הפליג בשבחו של הרמב"ם ויספר מעשיו, למען ישתוממו השומעים על מעשי הרמב"ם.

אך הרשעים כים נגרש השקט לא יוכלו, וחזר הבחור והתנכל בשאלתו: איפה מרומז משה בן מנחם (מענדלסאהן נקרא ע"ש אביו מנחם), פה הגיעה סבלנותו של מרון החת"ס עד מרום קצה, ויקם בזעם מכסאו והושיט ידיו אל מול פני החצוף אשר מאחוריו, וצווח בקול עז: מ'שחתם ב'הם מ'יום ב'ם, זה מ'שה ב'ן מ'נחם ב'ר'ליון, אחר יום השבת גורש הבחור מהסתפח בנחלת ה', והלך נודד אל אחת הכפרים לשרת בתור הויזלעהרער ובימים לא מעטים נתגלה קלונו ברבים עד שיצא לתרבות רעה ולא נודע ממנו מאומה.

(אור יקרוה)

בס"ד

בקשה דחופה!

צו אלע וועלכע רופן אריין צו אונזער סעלעפאן סיסטעם דורך די
לאקאלע נומערן

היות די לאקאלע נומערן פון אלע געגנטער
ווערן לעצטנס שנעל איבערגעפילט

און אסאך רעדן זיך אפ אז זיי קענען נישט געהעריג צוקומען צום סיסטעם,
צוליב די איבערפלוס פון אריינרופער.

דעריבער, די וואס האבן פרייע לאנג דיסטענס אדער סעלפאנ'ס

זאלן נישט נוצן
די לאקאלע נומערן

נאר איינס פון די צוויי הויפט נומערן.

מיט דאנק פאר אייער פארשטענדעניש

718-305-6942 212-444-9899

1

1. קהילות
אפטיילונגען

8. אפדעיט'ס פון
סיסטעם, שיעור
יסודי התורה

9. אינטערסאנטע
אפטיילונגען

2

קול משמרת
הכשרות

3

חוק-אפי'ס

4

דברות קודש

5

מסיבות

6

שיעורים
ודרשות

7

חק וחז"ר

9

מערכת

ועד האש"ל

פרפראות לחכמה

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים, כפתור ופרח משוקדים

תקריבו" היינו שזריקת הקרבן על הארץ הוא במקום שקילה ואחיות הצואר לשחיטה היא במקום חנק והשחיטה עצמה הוא במקום הרג והקטרת האיברים והאימורים הוא במשום שריפה, א"כ הכהן שעוסק בעבודת הקרבנות בכל שעה הוא נותן אל לבו דברים של המת ממילא אין צריך להוצאת המת כדי שיתן אל לבו דברים של מת כדי לעורר אותו לתשובה, וז"ש הכת"ר "קדושים יהיו" שלא יטמאו למתים, וקשה הלא צריך לטמא למתים בכדי לזכור את יום המיתה ע"ז אמר הכתוב "כי את אשי אלקיהם הם מקריבים" ויזכרו יום המיתה לשוב בתשובה וע"ז זה "יהיו קודש" ולא יצטרכו להיטמא למתים. (ורע אהרן)

☆

שור או כשב או עז כי יולד. במדרש פליאה מכאן רמו לתחית המתים מן התורה, אבל רשעים שכפרו בתחית המתים האין נוטלים את הלולב בימין ואת האתרוג בשמאל, וי"ל הדנה כתבו המפורשים ב' טעמים מפני מה נקבר משה בחו"ל האחד משום שאמר "אנה חטא העם הזה חטאה גדולה" וישראל לא חטאו כי התכוונו לשם שמים בכדי להורות תשובה, והטעם השני בכדי להחיות עמו מתי מדבר לעתיד לבוא, אכן אם נאמר שישראל חטאו בעגל אז אין לומר הטעם משום שאמר "אנה חטא העם הזה חטאה גדולה" אלא משום מתי מדבר וממילא מוכח דתחית המתים מן התורה, והנה איתא (ויקרא כ"ג ב) שור או כשב או עז כי יולד, וכי שור נולד והלא עגל נולד אלא משום שעשו להם עגל מסכה, דהיינו שלא להזכיר את מעשה עגל לפיכך קראו הכתוב שור ולא עגל, נמצא מוכח מכאן שחטאו בעגל וממילא ע"כ הטעם שמושה נקבר בחו"ל בכדי להחיות מתי מדבר לכן יש רמו מכאן לתחית המתים, וידוע הטעם שנוטלין הלולב בימין בגלל שהלולב היא כנגד השדרה של האדם כדאיתא (ויקרא ל"ג י"ד) כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך לא נאמר פסוק זה אלא בשביל לולב השדרה של לולב דומה לשדרה של אדם ובשדרה יש עצם ונסכוו שמו ומשם יעמוד לתחית המתים, אבל רשעים האין נוטלין לולב בימין בכדי ליתן אחיזה לעצם שבשדרה שמשם יעמוד לתחיה"ם שכפרו בתחית המתים. (דברי יחונתן)

☆

ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן. וקשה מה בא הכתוב לאשמיענו יחוס, וי"ל הדנה כאן נאמר "ויניחה במשמר לפרוש להם על פי ה'" ופירש"י שבמקלל לא ידעו אם חייב מיתה או לאו וקשה למה לא ידעו אם חייב מיתה או לא ע"י שהענין פלט אותו כמו דכתיב בחטא בנות מדן "והוקע אותם לה' נגד השמש" ואיתא בילקוט (מסכת כ"ה) שהענין פלטה אותם והיו יודעים שהוא במיתה, ועל כן בא הכתוב כמשיב ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן משום ששבת דן ממילא נפלט מן הענין לפי שפסל מיכה היה עמסה ולכן לא ידעו אם המגדף הוא במיתה או לא ולא היו יכולים לדעת ע"י הענין.

והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה. וי"ל עפ"י"ם שאמרו חז"ל (ויפא י"ט) "והכהן הגדול מאחיו" צריך להיות גדול מאחיו בה' דברים בכח בני בעושר בחכמה ובשנים, וכתב בעה"ט שדרשינן "הגדול" ה' גדול בה' דברים יהיה גדול מאחיו, לכאורה יקשה מנ"ל שאלו הם הה' דברים של גדולת הכה"ג אולי נוציא אחד מהם ונכניס במקומו גובה קומה כמו שמצינו שנשתבח שאול המלך בזה שהיה משכמו ומעלה גבוה מכל העם, אמנם איתא בילקוט שמעוני (תהלים מ"ה תשי"ג) שמן ששון מחבריך, כשבאין למשחו והיו מכניסין כהנים ומעמידין לצד ונותנין שמן המשחה באמצע והשמן רץ מעצמו ונוצק על ראשו של כהן גדול, שנאמר על כן משחך אלהים שמן ששון, שמכיון שמן המשחה היה יורד עליו אם היה קצור היה מאריך, והשתא יובן שפיר למה הדגיש הכתוב "אשר יוצק על ראשו שמן" כדי שלא נאמר שאחד מהדברים שכה"ג גדול מאחיו הוא גובה קומה, דמאחר שהכתוב מדבר מכה"ג שנמשך בשמן המשחה ואם היה קצר היה מאריך ע"י השמן מוכח שגובה קומה אינו מן הה' דברים שכה"ג גדול מאחיו. (שני המאורות)

☆

לאביו ולאמו לא יטמא. והקשו המפר' למה אצל כהן הדיוט כתיב אמו תחילה, דכתיב כי אם לשארו הקרוב אליו לאמו ולאביו וכו', ואילו גבי כהן גדול כתב אביו תחילה, דכתיב "לאביו ולאמו לא יטמא", אכן י"ל ע"פ מה שכתב התוס' (כתובות פ"ג) מיתה שכיחא בנשים משום שרוב פעמים מסתכנת בלידה, וכדאיתא (שבת ל"א) על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן על שאינן זיהרות בנדה בחלה ובהדלקת הנר, והנה ברש"י (ויפא מ"ג) איתא וז"ל: ראיתי בתלמוד ירושלמי כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה אשה צנועה ראויה לצאת ממנה כהן גדול הלוש משבצות זהב, והשתא מובן דבכהן הדיוט כתב אמו מקודם כיון דמיתה שכיחא בנשים משום דרוב פעמים מסתכנת בלידה, אמנם אשה שבנה כהן גדול סימן שהיא צנועה ואז אין מתסכנת בשעת לידה ממילא אין מיתה שכח אצלה לכן לא נאמר בו "אמו" תחילה. (לב אריה)

☆

קדושים יהיו לאלקיהם ולא יחללו שם אלקיהם כי את אשי ה' הם מקריבים והיו קודש. ונראה הדנה לכאורה יקשה הלא קבורת המת היא אחת מן המצות שאדם אוכל פירותיהן בעוה"ז והקרן קימת לו לעוה"ב ומבטלים ת"ת להלוית המת אי"כ למה אסרה תורה לכהנים טומאת המת, אכן י"ל הטעם שמצות הוצאת המת היא מצוה גדולה שדוחה ת"ת משום "יחחי יתן אל לבו" דברים של מיתה כדי להרדד בתשובה, ואיתא במפוי טעם הקרבנות כדי שיתן האדם אל לבו להרדד בתשובה כדכתיב "אדם כי יקריב מכם קרבן" שיחשוב בדעתו ד' המיתות שהיה ראוי לבוא עליו על חטאו והקביה ברוב רחמיו אמר "מן בהמה

...ס'מוז ארויסגעברענגט ווערן דער ווייטאג...
 מ'איז אריינגעגאנגען אין ציוניסטישן בג"ץ!
 דער ציונות'סטישע קאורט! ס'איז נישטא מער
 חירוף וגידוף קעגן די תורה הקדושה ווי דאס!
 דאס איז עוקר דעם גאנצן "ואלה המשפטים
 אשר תשים לפניהם"! דאס איז עוקר אלעס
 וואס שטייט אין ספר הקדוש ויואל משה,
 מרישא ועד גמירא! און אלעס בלויז פאר תאות
 השררה און חמדת ממון!

היכא דמי מצוות מהאדה?

וועגן דעם וויל איך בעטן יעדן איינעם, כל
 אחד ואחד מאנשי שלומינו בלי יוצא מן הכלל,
 מ'איז מחויב צו טוהן כל טצדקי, און יעדע
 פעולה מציל צו זיין "מוסדות יטב לב" בגוף
 נפש ובממון. יעדער דארף געבן כפי נדבת
 לבו כפי יכלתו, און זיך אפילו אנשטרענגען!

מדברי כ"ק מרן רבינו
 הגה"ק שליט"א
 דינער השנתי אשתקד
 שנת תשס"ט

**פירט אויס
רצון קדשו**

דורך מיטברענגן
צום דינער לכה"ם \$250

**יום
חינוך
הטהור**

לחנן קיום מוסדותינו הק"
 "יטב לב דרבינו יואל"
 טהם יסוד החינוך הטהור
 בארץ הקודש

**מוסדות
יטב לב
בארה"ק**

א' במדבר • כ"ה אייר
באולם ראוז קעסטעל

פולמוס גדולי ישראל בענין השמחה בל"ג בעומר - וענין שריפת הבגדים

במלחמת א"ש

מבוא

הרמ"א כותב (בסי' תצ"ג סי' א') דביום ל"ג בעומר 'מרבנים בו קצת שמחה ואין אומרים בו תחנון' ומקורו ממהרי"ל, ושם איתא הטעם דאע"ג שאיתא בגמרא דתלמידי רבי עקיבא מתו מן פסח עד עצרת מכל מקום ביום ל"ג בעומר שמחה, משום דמתו רק בימים שאומרים בהם תחינה וכל יום שאין אומרים לא מתו, והשתא דל מן המ"ט יום של הספירה ז' ימי החג, פשי להו ל"ב נמצא דלא מתו רק ל"ב ימים לכן כשכלו אותו ל"ב ימים שמתו עושין למחרתן שמחה לזכר.

מקור ראשון לכך נמצא במאירי (יבמות סב:) וז"ל: 'וקבלה ביד הגאונים ז"ל שביום ל"ג בעומר פסקה המיתה ומתוך כך נוהגין שלא להתענות בו, בעטרת זקנים (סי' תצג) כתב: 'מנהג א"י שנהוגין לילך על קברי רשב"י ז"ל ורבי אלעזר בנו ביום ל"ג בעומר' וכ"כ החיד"א יום ל"ג בעומר ירבה בשמחה לכבוד רשב"י ז"ל כי הוא יומא דהילולא דיליה, ונודע שרצונו הוא שישמחו ביום זה' וכ"כ הח"א ועוד מוסקים.

☆

והנה החתם סופר (יו"ד סי' רלס) תמה ומתמיה על שמחה מה זו עושה, וכותב 'אמנם ידעתי כי שמעתי שעכשיו אכשיר דרי וממרחק יבואו ידרושו את ד' בעיר הקודש צפת ביום ל"ג בעומר בהילולא דרשב"י ז"ל, ואם כי כל כוונתם לשם שמים ושכרם רב בלי ספק, על דרך ודילוגי' ודילוקו נרות עליו אהבה כמ"ש תוס' ר"פ אין מעמידין, אבל מטעם זה בעצמו אני הייתי מן הפרושים כבן דרותאי' (עי' פסחים ע"ג) לא אצטרך להיות יושב שם ומשנה מנהגם בפניהם, ושלא ארצה להתחבר עמהם בזה. אבל לקבוע מועד על שלא נעשה לו נס ולא הוזכר בש"ס ומוסקים בשום מקום רמז ומי' זא.

וכן כתב ג"כ בס' תורת משה (ויקרא בהספד על החוגי רעידת האדמה בצפת בשנת תקצ"ו) שצווח על ענין זה, 'דהיכן מצינו לעשות יום מועד ביום סילוק צדיק, הלא אמרו חז"ל הרי עלי שלא אוכל בשר ביום שמת בו רבו, וז' אדר מיתת משה רבינו הוא יום תענית, וכן ר"ח ניסן שמתו בו נדב ואביהו, וי' ניסן שמחה בו מרים וכו' ולא ידעתי מה מקום להילולא: [אמנם כאן המקום לציין מה שידוע שהתבטא פעם מרן רביה"ק ז"ל: 'ועי' שאילו מרן החת"ס היה נוכח פעם ל"ג בעומר במירון, בטוח שלא היה יוצא למחות נגד שמחה זו, והיה מבין לנפשות בני ישראל.

☆

ואחריו בא דעת השואל ומשיב הגאון רבי יוסף שאול נאטנזאהן זצ"ל (בספרו שואל ומשיב מהדורא ומישיאה ח"א סי' ל"ט) וז"ל: שכולם שמחים בהילולא דרשב"י, אבל באמת גם שם תמהתי דהרי אדרבה במות צדיק וחכם יש להתענות ואנו מתענין על מיתת צדיקים ואיך נעשה ביו"ט במות רבינו הגאון רשב"י ז"ל. ואם הוזהר פ"י האיזני קראו הילולא דרשב"י היינו לו שבודאי שמחה לו שהלך למנוחה, אבל אותנו עזב לאנחה..

☆

לעומתם בא הגאון רבי שמואל העליר גאב"ד צפת ומיישב באריכות מנהגו של ישראל עם קדושים, ומביא בקו' 'כבוד מלכים' בזה"ל: 'ומעיד אני באמת, כי בילדותי שמעתי פה מרבני קשיאי רבני הספרדים אשר אבותם ראו וסיפרו להם כי הרב הקדוש ר' חיים בן עטר זי"ע, היה פעם אחת בהילולא פה עיה"ק צפת, וכשעלה למירון והגיע לתחית ההר שעולם משם אל המקדש ירד מהחמור והיה עולה על ידיו ורגליו וכל הדרך היה גועה כבהמה וצועק: היכן אני השפל נכנס למקום אשר להבת שלהבת קוב"ה וכל ממלא של מעלה הכא, וכל נשמות הצדיקים שמה, ובעת ההילולא היה שמח שמחה גדולה, והוא בעצמו שרף כמה בגדים יקרים לכבוד הרשב"י זי"ע"א, וגם הזקנים פה ידעו ושמעו זה עיי"ש באריכות.

והנה כידוע שאחד ממנהגי יום ההילולא באתרא קדישא דמירון היה מאז ומקדם ענין ההדלקה על גג הציון ושריפת בגדים בו, אשר מזה נתהוה פולמוס גדול בין הפוסקים האם יש היתר בדבר, ובגין דא יצאו לחפש מקור ומנהג וטעמו ונימוקו, ואמרנו ללקט עיקרי ושושי הדברים, לתועלת ולהנאת הקוראים.

מקור ענין ההדלקה

מקור המנהג מימי קדם, ולראשונה מצוי בספר דרכי ציון ושבנו האגרת ששיגר הגאון רבי עובדיא מבטנורא זצ"ל לאחיו אחר שעלה לירושלים בשנת רמ"ט, והוא מספר שם על ההדלקה שהיתה נוהגת על ציונו הק' דרשב"י: **בי"ח באייר באים מכל הסביבות ומדליקים אבוקות גדולות מלבד שמדליקין עליה נ תמיד כו' . שהרבה עקרות נפקדו וחולים נתפראו, בנדר ונדבה שהתנדבו למקום ההוא.**

☆

עוד מצויה עדות ראה על ההדלקה במירון בתקופה מאוחרת בספר אהבת ציון והוא תיאור מסעו של מוה"ר שמחה מזאלוז'ק ז"ל שעלה לא"י בשעת תקכ"ד (יחד עם הר"ק רבי נחמן מהאריאדעקא ועמיתו הר"ק רבי מנחם מענדל כפרמישלאן זצ"ל) וכה כותב: **"ואצל הכימין מבחוח למעלה אצל כיפת ר' שמעון עמוד של חומה, ועליו כמין ספל גדול ששופכין לתוכו שמן, ומטילין לתוכו בגדים וכתנות מבלאות של צמר גפן או פשתן, ומדליק בהם ומאיר האור על כמה פרסאות, כי מירון יושב בהר.. והדליקה ביום פטירתו בל"ג בעומר הנקרא הילולא דרבי שמעון.. ולא זכיתי לראות ביום חתונתו.. ושיערתני שמן הנוטף מן הספלים שלמעלה עד לארץ, והי רוחב יותר מד' אצבעות.. והייתי בו שובב"ם, ומל"ג בעומר עד שובב"ם הרי יותר מג' רבעי שנה, ועדיין רישומו ניכר ולא נבלע בקרקע.**

☆

גם בספר חיבת ירושלים (מאמר הנו צדיקים את ד) מהרב החסיד רבי חיים הלוי הורוויץ זצ"ל (נאמן ביתו של הר"ק רבי מרדכי מקרעמניץ זי"ע) שעלה לא"י בשנת תקע"ז, תיאר נרגשות את ההדלקות אצל הציון הק' במירון, וז"ל: ומי ימלא יפאר ויהלל השמחה של מצוה ביום ההלולא ל"ג בעומר כי רבה היא זמן קהלל לכל.. ובבוא כל ישראל לראות בקדוש מה נורא המקום הזה ליהודים היתה אורה..

ויהי בערב אור ליום ל"ג בעומר בהתאסף חכמי סגולה לביהמ"ד ולומדים ברעש גדול האדרות בזוה"ק ואחר זה עושים ההדלקה למעלה על הציונים בתוך הספלים הנוכרים למעלה מרשב"י ע"ה, והשמש מכריז כמה נותנים עבור ההדלקה וקונים בכסף מלא כל איש אשר ידבנו לבו, ומברכים מי שברך, וכיצד משיאין משואות, מביאים מבלאות בגדים של צמר גפן או פשתים וטובלין בשמן ומטילין לתוך הספל, ומצית את האור, וההבערה ללהב יצאה, ומרחוק נראה על כמה פרסאות כי מירון יושב בהר, והקונה הוא המדליק ואחר כך כל הרוצה מטיל חפץ לתוך הספל, ומטילים לשם שמן, ונוודים נדדים ונדבות ומברכים מי שברך.. ובי"ה אני זכיתי להיות שם, וזכיתי להקיף כל המקומות הולך ואור בתוך הקהל ועדה, ואר לנו מאירת עינים ומשיבת נפש, וכן בצפת"ו עושים הדלקות על הגנות, ורואים במירון ההדלקות שעושים בצפת, וכן צופים בצפת ההדלקות שבמירון.. ונוהגים לעשות הדלקה גם בליל ל"ד בעומר לכבוד הנכנסים ביום ל"ג בעומר, שמחו בה' והרנינו כל ישרי לב".

☆

בקונטרס טל ירושלים (מצנף לשוית מוה"ל) מהגאון רבי יהודה לייב הארנשטיין זצ"ל ראב"ד לעדת החסידים בעיה"ק ירושת"ו (בשנת ת"ד, ומחשובי חסידו רז"ק) גם ראוי מצייין מתיאורי ההדלקה במירון שנכתב על ידי שהוא מזכיר בסילודין את ההדלקה הנעשה בל"ג בעומר וגם בליל ל"ד בעומר: והנה אחינו בית ישראל אחי ורעיני אני זכיתי גם כן להיות בל"ג בעומר במירון ת"ל.. אחי ורעי אין אני יכול להעלות על הכתב גדל השמחה, אשרי מי שדאה זאת, היינו ל"ג בעומר בערב הוא הדלקה של ספרדים, אחד ההכרזה שמוכרין אותה בדמים יקרים.. וכל הלילה וכל היום השמחה גדולה עד רום רקיע בנבל ובכנור ובתופים ובמחולות ובשירת ותשבחות ובפה, ברקידה ובשמחה רבה בלי הפסק רגע. ובליל ל"ד עושים ההדלקה כנ"ל האשכנזים שלנו והשמחה לילה ויום כנ"ל, והנה מי שלא ראה זאת לא ראה שמחה מימיו.

כל ישראל יש להם חלק

גם ידוע מרבותינו חתלמידי הבעש"ט הק' ידוע שהעריכו מאוד בהערצה רבה את המנהג הקדוש זה והרבה מהם שהשתוקקו ליקח חלק בהדלקה זו על קברו של רשב"י בכספם ומאדם על ידי ששיגרו חפץ להשליכו תוך המדורה במירון, ובמיוחד נודע על הרה"ק מרוזין זי"ע שרכש על ידי רבני צפת עיה"ק בכסף מלא את זכות ההדלקה במירון לקנין עולם, דבר שעובר בירושה ליוצאי חלציו, ואף שלח מידי שנה מטפחת משי לזרוק לתוך ההבערה בהדלקה זו. וכן נהגו בניו הקדושים ונכדיו לשלוח או בעצמם להדליק ההדלקה ולזרוק בתוכו העניבה (הקדוואאטע"ל שאדמו"ר רז"ק לובשין בתור געני מלכות).

☆

מנהג קדוש זה הי נורא גם הרה"ק רבי ברוך ממעובז זי"ע שקנה בכל שנה סודר חדש ושלחו למירון להשליכו למדורה.

☆

ואכן על הדלקה זו התבטא פעם הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא זצ"ל: כי רבבות נשמות ישראל מקבלים תיקונם בהדלקה זו לכבוד התנא האלהי רשב"י. (נר ישראל)

נשמת התנא תתנוסס על הדלקתו

בספר מסע מירון מפורסם מכתבו של אחד מאנשי ירושלים של מעלה הגאון רבי מנחם מענדל ראב"ן זצ"ל מבלאזוב מה"ס עיני מנחם (בנו של הניד שמואל אהרן מקארטושיץ זצ"ל ומבני חברותו של הרה"ק רצ"ש מלעלוב זצ"ל) שמתאר בין דבריו הנרגשים את הדלקה על קבר הרשב"י שמתנוסס ע"ז נשמת התנא הק' רשב"י, וכה כותב "במוצש"ק הוא ל"ג בעומר מהרתי לגמור הסעודה השלישית למען אבוא מירון קודם ההדלקה, ובבואי שמה כבר הי כל החצר מלאה אנשים כארבה לרוב. עומדים צפופים בשמחה לעת הדלקה.. כחצי שעה אחרי בואי אחר אשר הכינו את העששית הגדולה אשר על ראש הגג מכון נגד קבר התנא, עלה כל העם מקצה הגגה, וכ"א מאשר הי אתו מטפחת יפה, שמיכה נאה, כובע יקרה, השליך אל תוך שריפת אגן השמן, גם שמן זית כ"א קנה ויצוק לתוכו לכבוד התנא, אז נגשו המדליקים ברגש שמחה וטוב לב וידליקו מטפחת משוחה

יחדיו.. והנה נשכחה לגמרי זה מקרוב מאה שנים שמו פניהם לצפת כי שם קבר איש אלקים הרשב"י במירון והאר"י בצפת וכל העולים לא"י לא שמו פניהם אלא לצפת וטבריה וירושלים נשכחה לגמרי והורד מכבוד, ובמקום שגם בזמן הזה מצוה לעלות לרגל לירושלים.. לא שם איש על לב אלא לעלות לצפת להילולא דרשב"י, אשר כבר הי ויכח בזה עם הגאון מהר"ז מרגליות זצ"ל היכן מצוינו לעשות יום מועד ביום סילוק צדיק.. ועכ"פ לא ידעתי מה מקום הילולא ולעזוב את ירושלים עד החימה עזה בעו"ה.

☆

ואחריו יצא בערער על מנהגי ל"ג בעומר כיום שמחה, הגאון בעל שוואל ומשיב זצ"ל בתשובה בספרו (יוסף דעת מחזור א חמישיאה ח"א סי' ל"ט) אך בעיקרו הוא קורא תגר על דבר "שריפת הבגדים" בהדלקה לכבוד רשב"י, שיש בו חשש איסור בל תשחית, וכה דבריו: .. אבל באמת הרבה יש לדבר בזה על מה שנהגו לשרוף בגדים עליו בל"ג בעומר, והם עוברים על בל תשחית, וגם על מלכס ונשיאים לא התירו רק בגדי מיטתו ותשמישיו כמבואר ביו"ו.. ואם שם יש משום כבוד המלכים, אבל כאן מה כבוד יש הוא דרכי אמורי כמבואר בע"ז שם.. ובאמת שכן עד היום המנהג ביניהם כן.

והרבה יש לדבר בזה, ומה אעשה כי בעו"ה לא ישמעו כזה לקול המורים, וכבר אמרו כשם שמצוה לומר דבר הנשמע וכו' ובפרט בדבר שנהגו וחושבין ההמון שמצוה הם עושין שקשה לפרוש, וישראל קדושים ורוצים לזכות במצות, ופשיטא שבימי האר"י ושאר קדושים אשר בארץ אשר לא היו עושים רק לימוד על קברו ותפילות ותחנונים שבמותו, וביום זה יתעורר רחמים על ישראל, ופשיטא שהבית יוסף וסייעתו לא היו מניחים לעשות כזאת, ורק אחד כך נתפשט המנהג ואח"כ חשבו למנהג קדום ומתייראים שלא יענשו חס ושלום, ואני ערב להם שאם היו לוקחים אותו ממון והיו מפרנסים עניי ארץ ישראל בזה שיותר היה ניחא לרבי שמעון בן יוחאי והנאה לו והנאה לעולם.

☆

גם בספר חקרי לב (מה"ת חידוד סי' י"א) עומד וצווח נגד מנהג שריפת הבגדים ז"ל: ..שמעתי שביעה"ק צפת ת"י שמדליקים דברים יקרים.. בהילולא דרשב"י ז"ל שכורכין אותם בשמן ומדליקים ואיני מוצא בה צד היתר, דנראה דאיכא איסור בל תשחית דרבנן. ואיני מאמין שהראשונים נהגו כן. אם לא שנשתרבו המנהג מחדש, דאפילו בשמחת בית השואבה לא היו מדליקין כי אם מבלאי מכנסי כהנים ומהמייניהם, ואי משום דשורפין על המלכים אין זה כי אם במלכים ובשעת מיתה וכו', ואם שידעתי גדולת רבי שמעון בן יוחאי בשמים ממעל ועל הארץ, ומי אני לדבר בדבר הנוגע קצת לכבודו ז"ל, אך ידעתי כי לא לפני חנף יבא, ולכי אומר לי דאין רצונו בכך..

☆

עוד מצויה בשדי חמד (מערכת א"י אות ה) עדות סותרת לעצם מנהג שריפת בגדים יקרים בתשובתם של חכמי ורבני טבריה זצ"ל המעידים שדברים כאלו לא היו רק מעשה יחיד דלא

בשמן וישליכו אל אגן השמן, וכל העומדים בעינים צומיזם עומדים מקוים לאור.

ויהי ברגע הראשונה בצאת שביב אש כעלות הלהב וירונו העם ותבקע הארץ לקול הרנה והשמחה.. לא ראיתי ואבותי לא סיפרו לי לשמע אוזן הנהיתה כמוהו.. ומקובל הוא ביד יושבי ארצינו הקדושה כי נשמת התנא האלקי רשב"י תתנוסס על הדלקתו. אז לקחתי את גליון רשימת שמות קרובי ואוהבי.. התפללתי בקשתי ותחנתי בעדם כי יגן עליהם זכות התנא הקדוש להאיר נרם בשפע והצלחה בגופם ונפשם.

☆

מנהג שריפת הבגדים

בנוסף לעצם מנהג ההדלקה על קברו של רשב"י במירון, הרי מצוינו בקשר להדלקה זו עוד מנהג מקובל ישן נושן, שנהגו להגדיל ולהרבות הכבוד והשמחה על ידי השלכת בגדים חשובים ומטפחות יקרות לתוך המדורה הגדולה שנדלקה לכבודו של רשב"י.

מקור המנהג

בסי' ארץ החיים מצוטט אגרת שנכתב על ידי אחד מתלמידיו של הרב בעל אור החיים הקדוש זצ"ל שנתלווה עם פמלייתו בעלייתו לפקוד את הציונים הק' בערי הגליל בחודש אדר שנת תק"ב, ובין דבריו תיאר שם מנהג שריפת בגדים על ציון הרשב"י. ושגם האור החיים הק' בכבודו ובעצמו עשה כן, וז"ל ובראש המצבה [של רשב"י] גומה גדולה לפי ששם מדליקין בכל לילה על זה האופן, לוקחים בגדי פשתן לבנים וטובים כל אחד לפי ערכו, ועושים אותו חתיכות חתיכות, וטובלים אותם בשמן זית, וממלאים הגומא זית ודולקים אותה, ונראה אורה עד צפת .. ופעם אחת שלחה גבירה מקונסטנטינא בגד אחד ארוג עם כסף שוה מאה פיישאש, הדליקה אותה לכבוד הרשב"י ע"ה, וכל אחד לפי כוחו, וגם הרב והאח"ה ק' הדליק כמה בגדים..

☆

וכן מעיד מפי השמועה הגאון רבי שמואל העליר זצ"ל ראב"ד צפת ת"י בקונטרסו כבוד מלכים (בסוד שם) ...ומעיד אני באמת כי בילדותי שמעתי פה מרבני קשישאי רבני הספרדים אשר אבותם ראו וספרו להם כי הרב הקדוש ר' חיים בן עטר זיע"א הי' פעם אחד בהילולא פה עיה"ק צפת ת"י וכשעלה למירון.. ובעל הילולא הי' שמח שמחה גדולה, והוא בעצמו שרף כמה בגדים יקרים לכבוד הרשב"י זיע"א וגם הזקנינים פה ידעו ושמעו זה.

☆

דעת המעוררים

אולם מצוינו כמה מגדולי האחרונים שיצאו לערער על דבר הדלקה זו ובפרט מחו בתוקף נגד המנהג של שריפת הבגדים בהדלקה לכבוד הרשב"י.

בראש צד המעוררים עומד הגאון החתם סופר זצ"ל בתשובותיו (חא"י סי' רל"ג) ובדרשותיו (ח"ב דף שפ"ט ע"ב תורת משה פרשת אמור) ושם תוך דבריו אמר מרן: כי צדיק הוא אלהינו וקנאת ירושלים עשתה זאת, כי שם שער השמים עיר שחברה לה

הסתלקותו כנודע מנס פורים .. ומרוב השמחה וקרא **כתיב** (תהלים ב' יא) **וגילו ברעדה, הרי זה דומה למ"ש במרק אין עומדין** (ברכות ל' ע"ג) **מר בריה דרבינא עביד הלולא לבריה חזינהו לרבהנן דקבדחי טובא אייתי כסא דמוקרא בת ד' מאה זוי ותבר קמייהו אעציבו ע"ש, והכי נמי דכוותיה, זו היא מליצתי מאז.**

וכדברים הללו בטעם המנהג שהוא על חובת הרעדה שצריך להיות במקום שמחת הלולא דרשב"י, כותב הגאון רבי שמואל העליר זצ"ל בקונטרסו כבוד מלכים, בדברים נלהבים ברגש אך קודש: וכל ת"ח המבין וידוע ומכיר גדול קדושת המקום בהלולא בל"ג בעומר, ידע כי השנים כאחד הטובים ומצומדים כאשה אל אחותה, כי אי"א להגיע אפילו אפס קצהו לשמחה אמיתיות השופע ביום זה, אם לא יתבונן וילבוש הרהר ורעדה וישפיל עצמו ויבטש גרמיה, כמ"ש בזה"ק (חז"ק דקס"ח ע"א) גופא דלא סליק נהורא דנשמתייה מבטשין תיה, ולפי ערך הביטול והאין וביטול מסך המבדיל החומר הגס כן לעומת זה ממילא יבא ויושפע אור השמחה שמחה אלקית, וזבה נאמרה וגילו ברעדה, אי אפשר לבא הגילה אלא מתוך רעדה שקדמו, ואם לאו השמחה אינו אלא הוללות.

☆

עוד טעם ביאר הגאון הנז' בקונטרס כבוד מלכים בשריפת הבגדים שנהגו בהדלה לכבוד רבי שמעון בן יוחאי סימן לצער על סילוקו של צדיק התנא האלקי רשב"י, וכה כותב: 'ואמרו רז"ל (ר"ה דף י"ח ע"ב) ללמדך ששקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלוקינו והיינו נמי כשם שעושין זכר לחורבן כל שנה ושנה כל לסילוקו של צדיקים הוא בכל שנה כעין צום גדליה ובספר בינה לעתים חוק מפני אנו מעלים זכרון חורבן בית המקדש בכל שנה, ומה בצע להזכיר מה שכבר הי, והעלה שם כי זה העצה והזכירה הוא עצם הנחמה, כי נודע טבע הנטבע באדם להשיכח מן הלב הדברים שכבר נעשו, אך לא יהיה כן אלא בדברים שאין תקוה להשיב כעין המת הנשכח מהלב אך אם נאבד אדם חי זה אינו נשכח, וכן הוא בענין תקוף הזכרון שאנו עושין בכל שנה הוא מוכיח כי לא לנצח ישכחנו ויבא יום גאולה, וכמו כן נמי ענין סילוקו של צדיקים מה שמצערים הוא לאות על הנחמה כי נשוב ליהנות מאורם וזכותם ישפיע עלינו ברכה וכל טוב.

☆

עוד טעם נחמד על מנהג שריפת הבגדים בהלולא דרשב"י ניתן על ידי הגאון רבי ישראל יהושע מקוטנא זצ"ל בספרו ישועת מלכו (בסו"ס ליקוטי תורה ד"ה המנהג) הכותב: "מנהג בא"י בל"ג בעומר על קברו של רשב"י לשרוף בגדים וכבר עורר ע"ז הח"ס, ויש להמליץ ע"ז כמו שבאדם חוזה קודם החטא היו ערומים בלי לבוש ורק לאחר החטא הלבשים השי"ת בכתנות עור ועל ידי זה המנהג שהכלה נותנת להחנות טלית של מצוה להורות שהיא גרמה שייצטרך ללבוש ומתקנת זה בטלית של מצוה, כמו כן ברשב"י מצינו שיישב במערה בלי לבוש והי מדרגתו כמו באד"ה קודם החטא וזה מרמזים בשריפת הבגדים הה לא הי צריך מלבוש.

עבדי כשורה, וז"ל "ומדליקים המנורה ובראשה מלא הספל מלא שמן זית וקרועי בגדים מהם מפקיעים ובהם מדליקים.. **וכן יש מביאים איזה בגדי רקמה אשר לא יצליחו למלאכתן ושריפתן היא תקנתן.. ואם ירצה להעלות על המוקד בגד יקר הממונים מודיעים לו כי לא נכון לשורפו במדורה..**

ומ"ש בחקרי לב (הרי"ד לעיל) שאינו מאמין שהראשונים נהגו כן, הנה אמת שגם האחרונים לא נהגו כן והמגיד לו טעה בדמינו, ואולי ראה המגיד איזה אדם בגד יקר ואומר שמוליכו לשורפו במדורה אך לא ראה שהממונים על זה כבדו בידו מלשורפו, או שאף אם באמת שורפו אולי לא שמעו בזה לדברי הממונים או ששרפו בלתי ידיעתם, ולמיעוטא כי האי דלא עבדי כשורה לא חיישינן.

מיישבי המנהג

אולם גאוני וחכמי הדור הוא התייצבו בשער להגן על מנהגן של ישראל זה מפני אלה שקמו לערער כנגדו, מאחר שבו במקום נהגו בו כבר דורות רבים, בפרט הגאון רבי שמואל העליר זצ"ל ראב"ד עי"ה"ק צפת ת"ו יצא בלהט איש קודש להגן על מנהג ההדלקה ושריפת הבגדים בקונטרס מיוחד ונקבו בשמו קונטרס "כבוד מלכים" ובו האריך לברר מה שנגמגמו בדבר שריפת הבגדים שיש בזה משום בל תשחית, דאינו אלא כשעושה דרך השחתה אבל משום צורך או כבוד מותר, וחיוק את דבריו בחבילות ראיות ברורות משי"ס ופוסקים, ואח"כ סיים שם "ואם יש חשש על הבגדים הלא יחוש גם על השמן הרב שנושרף שם שהוא יותר חמור מבגדים.. אלא ודאי כל מה שעושים לכבודו שכרו הרבה מאוד, וחוששני מעונש מי שמערער על זה.

☆

גם שו"ת תורה לשמה (ס"י ט) מהבן איש חי זצ"ל מאשר המנהג על ידי אחד מחכמי בבל וכותב בתשובה: "והנה בזה תדע כי מנהג ישראל שהולכים בליל ל"ג בעומר למירון ושם מדליקים חתיכות בגדים חשובים לכבוד הרשב"י זיע"א, אין לפקפק ע"ז מאחר שהם מתכוונים לשם מצוה אין כאן חשש בל תשחית ומנהג ישראל תורה היא..

טעמי המנהג

הנה על צורך שריפת הגדים תוך ההדלקה להרבות השמחה לכבוד הלולא דרשב"י, גם מוצאים אנו איזה נימוקים וטעמים שניתנו על כך על ידי גאוני הזמן שאישו את המנהג המקובל וגם ראו בו צורך גדול.

הגאון רבי אברהם אשכנזי זצ"ל ראשון לציון בעי"ה"ק ירושלים ת"ו, בהסכמו לקונטרס כבוד מלכים כותב להמליץ על טעם המנהג וז"ל אשרי יולדנו אשר יצא לישע מנהגן של ישראל הבאים להשתטח על קבר התנא האלקי רשב"י זיע"א, ובליל הלולא שורפין על קברו בגדי הערך משי ורקמה... הנח להם לישראל שאפשר שייסוד המנהג הי. לגבי רשב"י ראוי לעשות הלולא ביום הסתלקותו מן העולם, שכך הוא בעצמו נתרצה בזה, וטעמו ידוע הקורא באדרות שבו ביום נתקנו העולמות ואין לך שמחה גדולה כזאת.. וכלי ספק שבכל שנה ושנה בו ביום הלולא עושה רושם למעלה כיום

אונזערע הייליגע מוסדות זענען ליידער באדראעט "מבית ומבחוץ"

דער ארגינעלער **חינוך הטהור** איז ליידער אויפן וואגשאל!

דורך די ממשלה הטמאה **"מבחוץ"**

דורך היימישע אידן וואס האבן אומפארשעמט זיך ר"ל געוואנדן צום ציוניסטישן בג"ץ **"מבית"**

שטרענגט זיך אן **"בפועל"** אפצוראטעווען די מוסדות

דורך אייער נתינה פון לב"ם \$250

ניין!

קעגן אזעלכע כוחות איז דען גענוג בלויז מיטווייטאגן מיטן מצב?

יום חינוך הטהור

לחנן קיום מוסדותינו הק"י "טוב לב דרבינו יואני" שהם יסוד החינוך הטהור בארץ הקודש

מוסדות **יטב לב** בארה"ק

א' במדבר • כ"ה אייר באולם ראוז קעסטעל

קהל יטב לב דיסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בני ברק

ב"ה

תורתנו מנג' לנו היא מאירית פנינה

הודעה משמחת

בשמחה רבה אנו מודיעים בזה לכל אנ"ש קהל עדתינו שיחיו
כי השנה אי"ה ביום ל"ג בעומר הבעל"ט
ברננה נעלה כל הציבור יחדיו זקנים עם נערים לקיים

הדלקה במירון

לכבוד התנא האלוקי רשב"י ז"ע

ולשמוח בזמירות ושירות ובריקודין של מצוה לכבוד היום

על פני רחבה מיוחדת ומרווחת שנשכרה ע"י קהילתינו הק'
סמוך לרחבת בויאן
המעבר לגברים דרך גג ציון הרשב"י

בשעה 1.00 בצהריים

וכן תיערך שם מעמד מיוחד של "מנהג החאלקה" לילדי אנ"ש שיחיו
ואח"כ מסיבת לחיים

הוא ימליץ טוב בעדינו אדונינו בר יוחאי

בכבוד רב

הנהלת הקהילה

נ.ב. לבית יעקב אלו הנשים יסודר מקום מיוחד ונפרד

תולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים
של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא רצדיקיא

התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיעועכי"א

יומא דהילולא י"ח אייר - ל"ג בעומר (ג"א תתפ"א)

התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי נולד לאביו יוחאי שהיה מגדולי הדור והיה מקורב למלכות, כבר עם שחר נעוריו היה רשביי נינן וחכים ומתאבק בעפר רגלי חכמי ישראל ושותה בצא את דבריהם, ונמנה עם התלמידים אשר למדו תורה ביבנה מפי רבן גמליאל נשיא הסנהדרין, ורבי יהושע בן חנניה ראש אב בית דין, כמו כן קיבל תורה מרבי אלעזר בן יהודה איש כפר ברתותא, כך הוסמך רשביי על ידי התנא רבי יהודה בן בבא אשר סמך את ידו עליו בהחבא בין שני הרים שבין אושא לשפרעם, ועל כך נתפס אז רבי יהודה על ידי שלטון הרומיים שהרגוהו על קדושה ה'. ברם, רבו המובהק היה רבי עקיבא אשר ממנו ינק את עיקרי חכמתו, ורבי שמעון היה אחד מחמשת התלמידים להם העביר רבי עקיבא את מסורת התורה, לאחד שעשרים וארבעה אלף תלמידיו מתו במגיפה בימים שבין פסחא לעצרתא.

בהגיע עתו עת דודים נשא את בתו של התנא רבי פנחס בן יאיר, עוד בימי משתה חופתו אמר רבי חנינא בן חכניא לרבי שמעון, שזיצא הוא לבני ברק ללמוד תורה בבית רבו רבי עקיבא, רשביי הפציר בו שימתין לו עד שיכלו שבעת ימי המשתה וילכו שניהם יחדיו, אך רבי חנינא סירב ויצא לדרך גפוף, בגמר ימי המשתה נטל רבי שמעון רשות מאשתו ויצא לבני ברק, שם שהה ברציפות שלש עשרה שנה ולמד תורה מפי רבי עקיבא יחד עם רבי חנינא בן חכניא, כל אותן שנים לא נסע רשביי לביתו כלל רק לעצמים הי' שולח שליחים להודיעו משלום בני משפחתו.

לאחר מכן פתח רשביי עצמו ישיבה בצידון, וגם אז היה נוסע מדי פעם אל רבו לדלות ממנו תורה, ואפילו בעת שרבי עקיבא היה חבוש בבית האסורים בקיסרין, מסר את נפשו עד שהצליח להיכנס אליו כדי ללמוד ממנו תורה, וחיבה יתירה אהב ר"ע את רשביי אשר מגודל חביבותו קראו רבי עקיבא "בני".

לאחר פטירת רבו רבי עקיבא פתח רשביי ישיבה בעיר תקוע אשר בגליל העליון, ואותה ישיבה העמידה הרבה תלמידים, הם היו הדור הרביעי שאחר חורבן בית שני, וגם ראשוני האמוראים למדו בישיבתו של רשביי, וביניהם האמורא הגדול "רב" שאף נחשב הוא בגמרא כאחד התנאים.

לאחר מכן קבע משכן ללימוד התורה בכפר מירון, ורבים באו ליצוק מים על ידיו, ורבים מהם היו בני עליה, ומתוכם בחר רבי שמעון תשעה תלמידים ללמוד עמם את פנימיות התורה, והיה מכנה אותם "חבריא". ואלו הם: בנו רבי אלעזר, רבי אבא, רבי יהודה, רבי יוסי בר יעקב, רבי יצחק, רבי חזקיה בר רב, רבי חייא, רבי יוסי, ורבי ייסא, ואתם עשה וחיבר את "האדרא רבא קדישא".

יום פטירתו מזה העולם היה ארוך ביותר, כי באותו יום גילה לתלמידיו את ה"אדרא זוטא" רזין עילאין, ולא היתה לשמש רשות לשקוע עד שסיים רשביי ונתן לה רשות להחשיך, ואז עלתה נשמתו למרום ביום ל"ג בעומר שנת ג' אלפים תתפ"א, כשהתפשטה השמועה על הסתלקותו של רשביי הודרוו ובאו אנשי חיל מכפר ציפורי, והפצירו בהם כי רצו שיקבר רשביי במקומם, בני מירון צעקו בחבורה כי חשבו שלא יטמן בגבולם, עודם מדברים והנה עלתה המיטה כפורחת באוויר, ואש היתה מלהטת לפניה, ושמעו קול: "עולו ואתי ואתכנשו להילולא דרבי שמעון". היכנסו ובואו והתקבצו להילולא של רשביי, "יבוא שלום ינוחו על משכבותם". כשהוכנס למערה שמעו קול מהמערה שמכרות ואומרת: "זה האיש מרעיש הארץ, מרגיז ממלכות, כמה קטרוגים ברקיע משתתקים ביום זה בגללך, רבי שמעון בר יוחאי, שריבונו משתבח בו בכל יום, אשרי חלקו למעלה ולמטה, כמה אוצרות עליונים שמורים לו, עליו נאמר "אתה לך לקץ ותנוח ותעמוד לגורלך לקץ הימין".

יָדַע פֶּל הַנְּסִתוֹת, דְּבָרָיו עוֹשִׂים פְּרוֹת, בְּטֵל כְּמֵה גְזוֹת, אֲדוֹנָנוּ בַר יוֹחָאי

ואני הוא, ודי כוחו של אחד שכך נאמר "יצדיק יסוד עולם", באותה שעה יצאה בת קול מן השמים ואמרה: אשרי חלקך רבי שמעון, הקב"ה גזור ואתה מבטל, עליך נאמר "דעון יראוי יעשה".

(וזהו בראשית לג ע"א)

***

פע"א לביל ראש השנה ראה רשב"י בחלומו שבני אחרות יצטרכו לשלם למלכות שש מאות דינרים, פנה אליהם רשב"י ועשאם גבאי צדקה ואמר להם: תשלמו הכל מכיסכם ופרטו כל הוצאה בפקנס מיוחד בסוף השנה נבדוק את החשבון והיה אם הפסדתם ממוכנס אשלם לכם עד פרוטה אחרונה, נענה האנשים לדבר רשב"י ובמהלך אותה שנה חילקו בעין יפה מעות לעניים, בשלהי השנה הלשינו עליהם אצל המלכות שהם מסתחרים במשי, דבר שנאסר ע"י השלטונות, כתוצאה מההלשנה אסרום וחבשום בבית האסורים, בא עליהם אחד מאנשי הממשלה בהצעה: אם תרצו להנצל מעונש ב' דרכים יש לפניכם, או שתעשו בגד חשוב למלך, או לשלם קנס שש מאות דינרים, כששמע רשב"י את כל אשר נעשה בא אליהם לבקרים בבית האסורים, ושאלם: כמה מעות הוצאתם בשנה זו לעניים, בדקו את החשבון ומצאו שחילקו לאביונים שש מאות דינרים פחות ששה דינרים, אמר להם רשב"י: תנו לי ששה דינרים ואשחרר אתכם ממעצרכם, עמדו ונתנו לו בהצנע ששה דינרים, הלך רשב"י ושיחד בהם את השליח שלא יספר למלך על אודות הענין, כשיצאו לחפשי שאלו את רשב"י: אם ידעת מקודם מדוע לא אמרת לנו את אשר יקרה אותנו באחרית הימים ואז בחפץ לב היינו נותנים גם ששה דינרים אלו לעניים, ולא היה לנו את כל העגמת נפש הלזו, השיב להם רשב"י: ידעתי גם ידעתי שבשמחה רבה הייתם נותנים את כספכם לעניים, ולמרות זאת נמנעתי מלגלות לכם על אודות הגזירה לפי שרציתי לזכותכם במצות צדקה לשם שמים.

(ויקרא רבה לד, יב.)

***

רשב"י ישב פעם בפתח שערי העיר לוד, זקף עינו וראה את השמש מאירה במלוא עוצמתה, לפתע נתעמעם אורה שלש פעמים עד שחשך האור לגמרי ונראו בשמש צבעי שחור וירוק, פנה רשב"י לבנו רבי אלעזר: בני, בוא אחרי כי וודאי נגזרה גזירה מלמעלה והקב"ה מבקש להודיעני ששלושים יום תלוי הדבר שנגזר בעליונים ואין הקב"ה עושה דבר עד שמודיע לצדיקים, וזהו שכתוב "כי לא יעשה ה' אלוקים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים", החלו מהלכים ונכנסו לכרם, שם ראו נחש גדול בא במרוצה ופיו פתוח ולהט בעפר הארץ, התנער רבי שמעון וחבטו בידיו על ראש הנחש, ובעוד שהנחש משפיל את פיו הבחין רשב"י שלשונו מרחשת, אמר לו: עכנאי עכנאי לך ואמור לנחש העליון שרבי שמעון בר

פעם הגיע רשב"י לעיר לוד ונדע לו שמגיפה שוררת בעיר, הסתובב רשב"י בעיר וראה אנשים נופחים את נשמתם, אמר: כל זה בעיר ואני כאן, גזרתי שתבטל הגזירה, מיד יצאה בת קול והכריזה: מזיקים, צאו מן העיר, כי רבי שמעון בר יוחאי נמצא בעיר, ואע"פ שהקב"ה הוא גזור הרי רבי שמעון מבטל, מיד בטלה הגזירה והמגיפה נעצרה, היה שם רבי חנינא אשר התפעל מגדלותו של רשב"י, והלך וסיפר על כך לרבי מאיר, אמר לו רבי מאיר: שבחו של רשב"י מי יכול לעמוד בו, אם לא שהוא כמשה רבינו ע"ה, כמו שמצינו במחלוקת קורח ועדתו אשר לאחריה פרצה המגיפה בישראל ציוה משה לאהרן לקחת מחתה לתת עליה אש שנלקחה מהמזבח ולשים קטורת לכפר על בני ישראל, ויעש כן אהרן ויעמוד בין המתים ובין החיים ותעצר המגיפה, כל זה היה צריך לו למשה לטרוח, ואילו רבי שמעון בר יוחאי בדיבור בלבד ביטל גזירה והמגיפה מעל בני ישראל.

(וזהו חדרות קנע"א)

***

יום אחד יצא רשב"י מביתו וראה את העולם שחשך, אפילה גדולה כסתה את פני תבל, ואור היום כאילו כיסוי עב מכסהו וסותמו מלאהיר, אמר רשב"י לבנו ר"א: אין זה מקרה אלא שהקב"ה חפץ לעשות בעולמו דבר הבה נראה ונתבונן מה מבקש הקב"ה לעשות בעולמו, הלכו רשב"י ובנו ר"א ויצאו חוץ לעיר, והנה לפניהם מלאך אחד דומה להר גדול ונישא, ומפיו בקעו שלושים להבות של אש, שאל רשב"י את המלאך: מה בכונתך לעשות, השיב המלאך: עומד אני להפוך את העולם ולהחריבו, כי אין בדור הזה שלושים צדיקים, וכך גזר הקב"ה על אברהם אבינו "ואברהם היו יהיה", יהיה בגימטריא שלושים, כי בכל דור ודור צריכים להיות לפחות שלושים צדיקים שיגיבו בצדקתם על העולם, אמר לו רשב"י: אבקשך ללכת לפני בורא עולמים ולאמר לו: "בר יוחאי נמצא בעולם, וכוחו שקול כנגד שלושים צדיקים", הלך המלאך בשליחותו, התייצב לפני כסא הכבוד ואמר לו מה שציוה לו רשב"י, אמר לו הקב"ה: לך והחרב את העולם ואל תשגיח על בר יוחאי, חזר המלאך לעולם הזה וביקש להחריבו, משראהו רשב"י אמר לו: אם לא תלך בשליחותי להקב"ה פעם שניה אגזור עליך שלא תוכל לעלות לשמים, ותהיה מוכרח להדחות למקום בו נמצאים עזא ועזאל, הם המלאכים אשר נדחו מלפני הקב"ה והפילים מן השמים לארץ, רשב"י המשיך ואמר לו: כאשר תבוא לפני הקב"ה תאמר: אם אין שלושים צדיקים בעולם יספיקו עשרים שכך נאמר "לא אעשה בעבור העשרים", ואם אין עשרים די אם יהיו עשרה שכך נאמר "לא אשחית בעבור העשרה", ואם אין עשרה די כוחם של שנים שכך נאמר "על פי שנים עדים יקום דבר" ואין דבר אלא עולם שנאמר "בדבר ה' שמים נעשו", ואם אין שנים הרי יש אחד,

מתים, הודה רשב"י להקב"ה ואמר: ברוך אבינו הרחמן אשר עשה עמנו נס ופלא, שכל אדם המביט באפעה בעודו חי, או כשהאפעה מסתכל על האדם, הראיה עצמה גורמת לו נוק ובוודאי לא ינצל ממנו וכ"ש אם הנחש עצמו מתקרב להאדם, קרא עליו "לא תאונה אליך רעה ונגע לא יקרב באהליך", והוסיף רשב"י ואמר: בכל דבר עושה הקב"ה שליחותו, ואין לנו לנהוג בזיון בכל מה שבר הש"ית ועל זה נאמר "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו" ונאמר "וידוך ה' כל מעשיך".

(וזהו אמור קו ע"ב)

***

פעם אחת גזרה מלכות רומי הרשעה גזירות על ישראל, שלא ישמרו את השבת, שלא ימולו את בניהם וכו', והיה שם תלמיד חכם גדול ועשיר המקורב למלכות, ורבי ראובן בן איסטרובלי שמו, ועפ"י עצת החכמים החליף מלבושיו לבגדי הגויים, וישב עם גדולי מלכות רומי ומצא חן בעיניהם ואמר להם שלטובת המלוכה הוא שישמרו ישראל שבת שע"ז יהיו עניים, וע"י שימילו את בשר ערלתם יהיו חלשים, וכך ביטל כל הגזירות. לימים נודע להרומאים שהיועץ שנדמה בעיניהם כמיינעץ לטובתם הוא יהודי, עמדו וחיידשו את הגזירות ביתר שאת וביתר עון, דנו חכמי ישראל ביניהם את מי ישלחו לרומי להשתדל לבטל הגזירות, אמרו: ילך רבי שמעון בר יוחאי שהוא מלומד בניסים, ועד היום נתרדשו לו נסים רבים ונפלאים, שנבראו לו מעיין ועץ חרוכים בשותו במערה, לכן ראוי הוא לילך, ואליו יתלוה רבי אלעזר בנו של רבי יוסי. ברדתם מהספינה ללכת לבית הקיסר, נודמן להם שד ושמו בן תמליון, ואמר: רצונכם שאבוא עמכם, בכה רשב"י ואמר: הגר שפחת שרה נודמנו לה שלשה מלאכים בזה אחר זה, ואני אף לא מלאך אחד, אבל יבוא הנס מכל מקום, אמר להם בן תמליון: אני אקדים ואכנס בגופה של בת הקיסר ותשתגע עד שילאו הרופאים להעלות לה ארוכה, ואז תבואו אתם ותאמרו לי "צא", ואתן לכם סימן שבצאתי אשבר את כל כלי הזכוכית שבבית הקיסר. הסכים רשב"י לזה, ועד מהרה פשטה השמועה ברומי שבת הקיסר נשתבשה עליה דעתה, והיא מבקשת שיביאו לפניה את חכם היהודים רבי שמעון בר יוחאי, הסתובבו עבדי הקיסר בחוצות רומי בחפסם אחרי רשב"י, כאשר מצאוהו הכניסוהו בכבוד גדול לארמון הקיסר, גחן רשב"י ולחש באזני הבת ואמר: בן תמליון צא, בן תמליון צא, רשב"י הקפיד לומר את דבריו בלחישה כדי שלא ירגישו בו אחרים, ויסברו שע"י תפילה פעל להצלת בת הקיסר, מיד נסתלק השד מגופה של בת הקיסר והבריאה כאחד האדם, הקיסר שהי שמח וטוב לב על רפואת בתו פנה לרשב"י ולר"א ואמר לעבדיו שיכניסו אותם לאוצר גזי המלך ויקחו משם כל מה שלבם חפץ, רשב"י ור"א לא פנו לאוצרות הקיסר שנצצו באור יקרות, אלא חיפשו אחרי גזירות השמד, במצאם את האגרת החתומה על שלש הגזירות נטלוה וקרעוה לגזרים.

***

יוחאי נמצא בעולם, הרכין הנחש את ראשו לתוך בור אחד שבעפר ואז הוסיף רשב"י ואמר: גזרני, כשם שהנחש התחתון חזר לנקב העפר, כן העליון יחזור למקומו, נשאו רשב"י ובנו ר"א תפילה לה' ובעוד שפתותיהם רוחשות תפלה ותחנונים, שמעו קולו של כרוז האומר: הממונים על גזירות הכנסו למקומכם כי רבי שמעון בר יוחאי ביטלן, אשריך רשב"י שריבונך חפץ ביקרך יותר מכל בני העולם, במשה רבינו נאמר "יזחל משה" שאחותו מחלה, ואתה רשב"י גזור גזירה והקב"ה מקיים, הוא גזור ואתה מבטל, מיד ראה רשב"י שהחמה שבה להאיר כבתחילה, והשחור חלף כלא היה, נענה ואמר: וודאי כבר נתמתקו הדינים בעולם, נכנס לביהמ"ד ודרש "כי צדיק ה' צדקות אהב ישר יחזו פנימו".

(וזהו ויקרא טו ע"א)

***

בעיר צידון התגוררו זוג ששהו עשר שנים ולמגינת לבם לא זכו להפקד בזרע של קיימא, באו לפני רבי שמעון בר יוחאי ובקשו להפרד אמר להם: בקשה אחת לי אליכם ואל תסרבו לי, כשם שנשאתם זה לזה מתוך אכילה ושתיה, כך תפרדו לדרכיכם מתוך אכילה ושתיה, בני הזוג קיימו בנאמנות את דברי רשב"י וערכו סעודה מכובדת אשא אליה הזמנו תלמידי חכמים ועניים, בעת הסעודה כטוב לב הבעל בין אמר להאשה: ראי כל חפץ טוב שיש לי בבית טלי אותה ולכי לבית אביך, המתינה האשה ובראותה כי תרדמה נפלה על בעלה הורתה לעבדיה לשאתו במיטתו לבית אביה, בחצי הלילה נעור הבעל משנתו וכיון שפג יינו התבונן ומצא עצמו במקום זה, פנה בשאלה לרעייתו: מה לי ולבית אביך אשר הבאת אותי הלום, השיבה האשה: וכי לא כך אמרת לי אמש, כל חפץ טוב שיש בביתי טלי אותו ולכי לבית אביך, ובכן אין לי חפץ טוב יותר ממך, חזרו השנים לרשב"י וסיפרו לו את אשר ארע, בראות רשב"י את האהבה השרויה בין בני הזוג עמד וביקש עליהם חממים ונפקדו.

(שיר השירים רבה א)

***

פעם אחת היה רשב"י מהלך בדרך יחד עם בנו ר"א ותלמידיו רבי אבא ורבי יוסי ורבי יהודה, בדרך הליוכס הגיעו לאמת המים, ורבי יוסי החליק במדרון לתוך המים עד שבגדיו נרטבו, אמר רבי יוסי: החריצים ובקעי המים שבני אדם עושים בשדותיהם להעברת המים קשים הם, מי יתן שלא היו נעשים, בשמוע רשב"י את דברי רבי יוסי הוכיחו ואמר: מדוע אתה אומר כן הרי משמשי העולם הם, ואין לנהוג בזיון בהם ואפילו אם הם מזיקים, שנאמר "ורא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד", וירא אלוקים את כל אשר עשה כל כולו משמע ואפילו נחשים ועקרבים אע"פ שהם נראים מחבלי העולם בכלום כתוב והנה טוב מאוד, עודם מדברים והולכים בדרכם והנה ראו נחש עובר על פניהם במרוצה, אמר רשב"י: נחש זה הולך לעשות עבריונו נס, ואכן כפי שאמר כן היה, הנחש נתקל באפעה (נחש מסוכן מאוד) ונאבקו זה בזה עד שנפלו מתים, כשהגיעו בני החבורה הקדושה ראו את שני הנחשים מוטלים

אוחז אני בו ומבקשך אנא תן לי אותו, יצאה בת קול מן השמים ואמרה: נתקבלה תפילתך לפני כסא הכבוד במרומים, והרי רבי יצחק שלך הוא ובידך נמסר, אך תביאהו עמך בעלותך למרומים לשבת על כסאך בעולם העליון, ענה רבי שמעון: בוודאי כך אעשה ואביאנו עמי ביום פטירתך, תוך כדי דברים אלו שמע רבי אלעזר - שישב בפתח הבית - את מלאך המות מפטיר ואומר: אין הדין קיים במחיצתו של רבי שמעון, הביט רשב"י על רבי יצחק וראה שהוא חזיר כולו ורועד מפחד, אמר רשב"י לבנו שיבוא מפתח הבית להרגיע את רבי יצחק, וכבר סובב רשב"י פניו מהם והיה עוסק בתורה, מרוב חולשה נתנמנם רבי יצחק ובחלומו ראה את אביו שאומר לו: בני, אשרי חלקך בעולם הזה ובעולם הבא, בין עלי עץ החיים שבגן עדן אתה יושב, אילן גדול וחזק הוא רבי שמעון בר יוחאי והוא מחזיקך בין ענפיו, אשרי חלקך בני, אמר רבי יצחק לאביו: אבי מה מצבי ומעמדי בעולם האמת, השיב האב: שלשה ימים היו מכינים בחיפזון את חדר משכבך ופתחו בחדר חלונות שיאירו לך מארבע רוחות העולם, ואני ראיתי מקומך ומחיצתך ושמחת מאוד אמרתי אשריך בני, אך הייתי מצטער על בנך הקטן שעוד לא זכה לתורה ואתה לא תזכה לחנכו, שנים עשר צדיקים מן החברים היו אמורים להקביל פניך, ובעוד הם מוכנים ליצאת נשמע קול בעולמות העליונים המכריז: מי הם החברים העומדים ליצאת לקראת רבי יצחק, תשארו במקומותיכם, כי רשב"י התפלל עליו עליו שלא ימות ובקשתו נתקבלה, שאל רבי יצחק את אביו: לכמה זמן האריכו את ימי עוד בעולם הזה, השיבו האב: סוד זה אין לי רשות לגלות כי אין מודיעים לאדם ימיו ושנותיו, אולם זאת אודיעך כי בשמחה הגדולה של רשב"י ביום פטירתו שם תהיה יחד עמו ואתה תערוך שולחנו, כתום המחזה שראה רבי יצחק בחלומו נעור משנתו והיה צוחק ופניו מאירים, התבונן בו רבי שמעון ואמר: בוודאי דבר חדש שמעת בשנתך ורוים נגלו לך, השיב רבי יצחק: אכן כך הדבר, וסיפר רבי יצחק לרשב"י כל מה שראה בחלומי, כאשר סיים לספר השתטח רבי יצחק על הארץ לפני רגליו של רבי שמעון בהכרת טובה ותודה על הצלת חייו.

(זהר ח"א ריו א, והרמ"ק מוסף בספרו: עשרים שנות חיים נוספו לו לרבי יצחק בזכות תפילתו של רשב"י, וביום ל"ג בעומר יום פטירתו של רשב"י נפטרו גם רבי יצחק, ולפי המסורת קבור רבי יצחק בחצר ציון הרשב"י בכניסה לחצר בצד ימין)

רבי יצחק תלמידו של רשב"י היה יושב יום אחד לפני פתח ביתו של רבי יהודה והיה עוצב ומדוכא, יצא רבי יהודה מביתו ומצאו לרבי יצחק יושב עצב, שאלו רבי יהודה: מה יום מיומיים, אמר לו רבי יצחק: ברצוני לבקשך שלש בקשות, האחת, כאשר תאמר דברי תורה ותזכיר מדברי תאמר גם את שמי, כדי שיוזכר שמי בין החיים, שנית, שתלמד את בני תורה כדי שיגדל לתלמיד חכם, ואף גם זאת שבכל מי האבלות על מותי תצא אל קברי ותתפלל לעילוי נשמתך, שאלו רבי יהודה: מנין לך כי הגיע זמנך למות, השיב לו רבי יצחק: שני סימנים בידך, האחד, שבכל לילה כאשר הנשמה מסתלקת מן האדם, רואה אני אותה והיא מאירה, אך עתה אין נשמתך מאירה לי בחלומי, והשני בכל עת שהייתי מתפלל בהגיעי לברכת "שומע תפילה", הייתי רואה את הצל שלי ממולי ועתה איני רואהו, ומתוך סימנים אלו יודע אני כי קרובה זמני להסתלק מהאי עלמא, אמר לו רבי יהודה: כל מה שביקשת ממני אעשה כדבריך, אבל גם לי יש בקשה אליך, שבעולם העליון תבחר את מקומי לידך למען אהיה בחברתך כפי שהייתי בחברתך בעולם הזה, בכה רבי יצחק ואמר לרבי יהודה: בבקשה ממך, אלא תעובני לבדי בימים אלו, הלכו שניהם אל רשב"י ומצאוהו יושב ועוסק בתורה, הרים רבי שמעון את עיניו וראה את רבי יצחק עומד לפניו, הסתכל בו רבי שמעון וראה את מלאך המות מרקד לפניו, נעמד רשב"י ואמר: גזר אני מי שרגיל לבוא אצלי יבוא, ומי שאינו רגיל לבוא אצלי אל יבוא, תוך כדי דיבורו נטל את ידיו של רבי יצחק וקירבו אליו, נכנסו רבי יהודה ורבי יצחק לביתו של רבי שמעון ומלאך המות נשאר בחוץ מאחר שלא התיר לו רשב"י להכנס, ראה רבי שמעון כי לא נשאר לרבי יצחק כי אם שעות מספר עד זמן פטירתו של רבי יצחק, רשב"י התחיל לעסוק עם רבי יצחק בתורה, ואמר לבנו רבי אלעזר: שב בפתח הבית ואם תראה מאן דהוא אל תפנה אליו ואל תדבר עמו וכל מי שרוצה להכנס אל הבית השבע אותו בשבועה שלא יכנס, שאל רשב"י את רבי יצחק: האם ראית את אביך היום, כי למדנו שבשעה שאדם מסתלק לבית עולמו באים אליו מעולם הנשמות אבותיו וקרוביו, השיב רבי יצחק: עד כה עדיין לא ראיתי את צורת אבי, קם רבי שמעון ואמר: רבונו של עולם, רבי יצחק ממודיעני הוא והוא בביתנו מ"שבעת העינים" [הם שבעת בני החבריא שנתרו בחיים בצאתם מהאדרא רבא]

התודה והברכה

לידידינו הר"ר אפרים פישל קיש הי"ו

אב"י בכארא פארק יע"א

על אשר תרם סכום נכבד להוצאות גליונינו

לרגל שפחת תגלחת בנו ני"ו | ולזכות התגא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע

יה"ר שיזכה לראות ולרוות פענו רב תענוג ונחת וזכות התגא האלוקי יגן עליו להתברך בכל עילוי דעיבת

תשעה מי יודע

די לעצטע 9 חדשים

האבן מיר ב"ה באוויון צו שיקן
די תמיכה באציטענס יעדן
איינציגן חודש בלויז פון די
שטיצע פון אנשי שלומינו
(מיר האבן נישט געדארפט בארגן)

וועלן מיר דאס
ווייטער קענען
אנהאלטן?

דאס ווענדט
זיך אין די
הצלחה
פונעם
דינער!

ברענגט מיט אים
דינער לכה"ם

\$250

טאר אזוי וועלן מיר קענען ווייטער
שטען אומערע ברודער און אהר"ק

יום חינוך הטהור

לחנן קיום חסידותינו הק'
"יעב לב דרבינו זאנ"י"
שהם יסוד החינוך הטהור
בארץ הקודש

מוסדות
יטב לב
בארה"ק

א' במדבר • כ"ה אייר
באולם ראזו קעסטעל

התודה והברכה

ביקרא דאורייתא, נביע בהני שורתא, ברכת הודאה, עעופקא דליבאה,
קדם אנשי שלומינו היקרים אחים לדעה שיחיו

תושבי מעלבויין אוסטראליע יע"א

אשר השתתפו בגוף ובממוון במגבית השנתית לטובת כוללינו הק' והמעטירה

והנה כי נון נבורך בברכה מרובה, בכל לשון חיבה, לכבוד העסקנים היקרים, שעמדו לימינו בפעלים כבירים,
בראש ובראשונה, יתברך בכל מידה נכונה, האי גברא יקרא, מסור בל"ג לכל אשר בשם סאטמאר יקרא,

הרה"ח ר' אברהם משה לעבאוויטש הי"ו וב"ב החשובה שתחי'

על אשר פתח ביתו לרווחה לאכסניא של תורה למען הגבאי קודש שיחי של כוללינו הק'
וכן למען עריכת המסיבה הנהדרה לטובת כוללינו הק'

ואתו עמו יתברך בכל הברכות, העסקן החשוב רב תבונות ונעים הליכות,
אשר התמסר בלונ"ח ובהתמסרות עצומה ונפלאה, בכל עת ובכל שעה

מוה"ר אברהם יודא הכהן ווינפעלד הי"ו

על אשר השליך עצמו מנגד במשך שבוע ימים להתרים את אחב"י להחזקת כוללינו הק'

אחרון אחרון חביב

ידידנו האברך היקר והנעלה, מופלג בכל מעלה, נודע לשם ולתהילה

מוה"ר יחיאל קרויס הי"ו

על אשר לקח על עצמו המלאכת הקודש לקבץ על הגבאות בביהמ"ד להחזקת כוללינו הק'

בשם רבני ולומדי הכולל, נישא אליכם ברכה מרובה משמי מעל, יה"ר שזכות התורה דרבים יגן בעדכם,
להתברך לטובה בכל משאלות לבכם, ואך טוב וחסד תמיד ירדפוכם, ותעמוד לעד צדקתכם, אכ"ר.

בברכת התורה

הנהלת הכולל

אלקא דמאיר עננו

דבר בעתו

לקט אמרי קודש מפי צדיקו וקדושי עליון,
בגודל קדושת הימים הבעל"ט וסגולתו

ל"ג בעומר

נמשך ביום הזה רפואה וארוכה לכל חולי ישראל הנצרכים לישועות ורפואות והיא בכלל הברכה. (צבי לצדיק)

רואים בחוש התעוררות הנפלה הנכנסת מדי שנה בשנה בלבות רבבות אלפי ישראל לעלות למירון ביום ל"ג בעומר ממש שהוא היא אתערותא עלאית כמ"ש בזה"ק (ח"ג דף רצ"ז) וז"ל בתר שמעון קלא עולו ואתו ואתכנשו להילולא דרבי שמעון הנה הוה קול עליון הזה שיצא אז בערך שנת אלף הרביעי לפטירת רשב"י קול זה מתעורר עוד היום ונכנס ומעורר לבות רבבות אלפי ישראל מיד שנה להיות עולין ותאין ומתכנשין ביום ל"ג בעומר במירון למקום מנוחת קדשו דרשב"י, ולשמוח שם בשמחת פני האדון ה'.

(לשון הריא"ז מרגליות ז"ל בספרו הילולא דרשב"י)

מצוה לילך על קבר של רשב"י ובנו ר"א בל"ג בעומר. (סידור הארז"ל ר' שבת)

ואמר חזקיה אמר ר' ירמיה משום רשב"י יכול אני לפטור כל העולם כולו מן הדין כן מידי שנה יום הילולא דילי אומר כן בשמים על ידי הקב"ה נתן לבני ארץ ישראל ויוכלו להתקבל התפילות ולכן המנהג לשמות.

(שפתי צדיק)

הרה"ק רבינו עובדיה מברטנורא זלה"ה במכתבו לאחיו (בשנת רמ"ט) כותב בזה"ל: בי"ח אייר יום מיתתו דרשב"י באים מכל הסביבות ומדליקים אבוקות גדולות מלבד מה שמדלקין עליה נר תמיד וכו' שהרבה עקרות נפקדו וחולים נתרפאו בנדר ונדבה שהתנדבו למקום ההוא.

(דרכי ציון)

אומרים משמי דהארז"ל שביום ל"ג בעומר עומד התנא האלקי הרשב"י על ציונו הקדוש ומברך לכל אחד ואחד הבאים שמה למירון לכבוד שם קדשו לשמוח שם בשמחת הילולא רבתי שלו.

כל ימי הספירה אנו מיחלים ומצפים ליום ל"ג בעומר שבו הרחמים גוברים.

(עבודת ישראל בשם המגיד הק' ממעורטיטש זי"ע)

מל"ג בעומר מתחיל ההארה של מעמד הר סיני שהיא קבלת התורה וכבר כתבנו שההארה של יציאת מצרים היה הכנה למתן תורה והניסים והנפלאות היה כדי שנתאוה למתן תורה ע"י הניסים, ועד ל"ג בעומר היה ההארה של יציאת מצרים ומל"ג בעומר מאיר ההארה של קבלת התורה שמרומז במלת ע"ד שרומז על התורה.

(קדושת לוי פר' ויצא)

פ"א דיבר הרה"ק רב שר שלום מבעלזא זי"ע מענין גדולת יום ל"ג בעומר ואמר ל"ג בעומר הוא יום גדול מאוד ואמר בנו הק' ר' זינדל "טאטע איך ווייס" ושאלו אביו: וואס ווייסטו? ואמר: "אזוי ווי יום כיפור" אמר לו אביו הקדוש: "אמת, האסט צוגעטראפן".

(הרה"ק ר' איציקל מפשעווארסק זי"ע)

טו"ב ימים קודם קבלת התורה היינו ביום ל"ג בעומר בו ביום מתחיל להתנצץ אור הגנוז בתורה אור כי טוב ע"כ מנהג ישראל שמדליקין בו נרות.

(בני יששכר, ל"ג בעומר)

בל"ג בעומר יכולין לזכות ליראת ה' (שפת אמת אמור בשם החידושי הרי"ם)

וכל שנה כשבא יום זה יכול כל אדם לזכות לפי כחו להשיג קבלת הדת שירד ביום זה בתושבע"פ ולכן קבעוהו למועד.

(פרי צדיק)

בל"ג בעומר הזמן להמשיך פרנסה. (עטרת ישועה)

רואוי לכל איש הירא וחרד לשום אל לבו היום ההוא לשוב בתשובה כי זכות רשב"י מסייע לטהר. (יערות דבש)

פינף יאר צייט האבן מיר בלויז געדרייט

סביב גדחל כוז

מ'האט געבארגט צו קענען שיקן קיין אר"י;
געשאפן געלט כדי צו צאלן חובות; ווייטער
געבארגט כדי צו קענען צאלן די חובות

ס'האט זיך געדרייט אן קיין ענדע!

חפץ ה' בידינו הצליח מסדר צו זיין די חובות
אויף לענגערע טערמינען, און וויפיל עס ווערט
געשאפן ווערט געשיקט קיין ארץ ישראל

(בלויז א קליינער טייל גייט
אויף צו באצאלן חובות)

העלפט אונז אנהאלטן דעם
סטאבילן מצב דורך מיטברענגן
צום דינער לכה"ם

\$250

כדי מיר זאלן דערגרייכן
דעם ריכטיגן ציל

יום חינוך הטהור

לחנן קיום חוסדותינו הק'
"טוב לב דרבינו יואני"
שהם יסוד החינוך הטהור
בארץ הקודש

מוסדות
יטב לב
בארה"ק

א' במדבר • כ"ה אייר
באולם ראוז קעסטעל

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — קיץ — בלתי מוגה

יום ד' פרשת בחוקותי תשס"ח לפ"ק

ביקור כ"ק אדמו"ר הגה"צ מבית יצחק ספינקא שליט"א בבית כ"ק מרן רבינו שליט"א - בקרית יואל יע"א

רבינו קיבל פניו בכבוד ובברכה

האדמו"ר מספינקא: דער שווער זאל זיין געוונט (הנה"צ רבי אהרן מרדכי הטנער רב וזומ"צ בעיה"ק ירושלים ור"מ בוישיבת המקובלים שער השמים) איז באפרייט געווארן ל"ב בעומר, כ' האב קיינמאל נישט געהערט פון שווער מאכן א גרויס עסק דערפון, דער טאטע (מרן רבינו בעל ברך משה ז"ל) האט אויך נישט געמאכט קיין עסק דערפון.¹

רבינו: מייך טאטע ז"ל איז געווארן באפרייט שפעטער כ"ה אייר, מיר קומט אויס אז מ' לעומד דעמאלטס האט זיך דאס געענדגט.

דער טאטע ז"ל איז באפרייט געווארן אין טערעזינשטאט, ס'איז שוין געווען גאנץ צום סוף, דער דייטש האט פארלוירן אנהייב מאי לויטן גוי'שן לוח, היי יאר קומט עס אויס פריער, לויט ווי אזוי ס'איז דעמאלטס אויסגעפאלן אין יענעם יאר שנת תש"ה.

האדמו"ר מספינקא: ס'זענדט זיך אויך אין א עיבור יאר (ולכן בשנת תשס"ח בוים מ"ז אייר היתה כבר סוף חודש מאי למספרם).

רבינו: פאר פסח האט מען זיך געגרייט צו מאכן מצות, און אזוי ווי זיי האבן אנגעהויבן צו ארבעטן צו וועלגערן האט מען באמבאדירט - דארט האט מען געמאכט בענזין - וועגן דעם האבן דאס די אמעריקאנער באמבאדירט, זיי זאלן נישט האבן בענזין, און צוליב דעם האט מען נישט געגעסן קיין מצות (כי מגודל הבהלה השאירו את הבצק אחרי הלישה וברחו לנפשם למצוא מקום מסתור, וכשחזרו נתעורר השאלה בדין הבצק, כי השאירו אותו בלי עסק יותר משיעור חימוץ בלי שימיר לשמה).

א' הנוכחים: ר' אברהם פריינד האט דארטן געארבעט.

רבינו: יא, ביי איהם האט מען געהאט די אויוון.

האדמו"ר מספינקא: דארט איז געווען די שאלה אין שבת צי מ'זאל שניידן גראז (והוא מלאכת תולש דהוי דאורייתא) אדער מ'זאל טראגן גראז (והמעביר ד' אמות בכרמלית אסור רק מדרבנן), כ'האב דאס דערציילט פאר די קינדער, זיי האבן דאס אזוי אינטערעסאנט צוגעהערט וואס די שאלה איז געווען, און אז דער זענטער רב (ה"ה מרן רבינו בעל ברך משה ז"ל) האט גע'פסק'נט אז מ'זאל אפרייסן פאר שבת.

רבינו: מ'איז געגאנגען אזוי צו פוס צוויי וואכן פון בוכנוואלד ביז טערעזינשטאט - בוכנוואלד איז לעבן מינעקן, און טערעזינשטאט איז לעבן פראג, אין טשעכסלאוואקיי - מ'האט נישט געגעבן צו עסן, מענטשן זענען אויסגעגאנגען אויפן וועג, האט מען אפגעריסן גראז און געגעסן, און פאר שבת האט מען געהאט די שאלה, און

1

יסופר שפע"א תחת אחד השיחים כאשר נשאל מרן רבינו בעל ברך משה ז"ל מפני מה אינו חוגג סעודת הודאה ביום כ"ה אייר, ענה מרן ז"ל ואמר שכולנו יוצאים ההודאה ביום כ"א כסלו כאשר בו ביום חוגגים אלפי ישראל את יום הצלתו של מרן רבינו בעל דברי יואל ז"ל.

האדמו"ר מספינקא: דער שווער איז געווען א חלוש, און ווי אזוי האט ער עם געקענט איבער טראגן, ווער ס'איז אונטער געבליבן האט מען דאך רחמנא לצלן געשאסן.

א' הנזכרים: דער רבי ז"ל פלעגט פארציילן אז ווען זיי האבן געוואלט באקן מצות דארט, און מ'האט געוואלט וועלגערן די מצות, האט מען געוואלט נעמען פלעשער צו וועלגערן, אבער זיי האבן געהאט א אויפשריפט פון אותיות, ביז מ'האט געטראפן א גלאטע פלאש.

רבינו: ר' סיני גראס האט פארשאפט די מעהל, ביי ר' אברהם פריינד האט מען געבאקן די מצות, ער איז געווען א וועשער האט ער געהאט דארט א פייער.

א' הנזכרים: ס'איז אמאל ארויס געקומען א קונטרס א באשרייבונג אויף טרעזינשטאט, שרייבן זיי דארטן, אז דארט איז געווען צוגעגרייט אז אין א פאל אז ס'וועט ערנעץ אנדערש בטל ווערן די גאז קאמערן, איז דארט אליין קען מען אויך פארניכטן... ח"ו.

רבינו: ס'איז געווען אונטער די שטאט טונעלן.

דארט איז געקומען דער רוסישער סאלדאט און געזאגט אז זיי זענען באפרייט.

האדמו"ר מספינקא: ווי איז דער רבי ז"ל געגאנגען נאך טרעזינשטאט?

רבינו: קיין סיגעט.

האדמו"ר מספינקא: מיין טאטע פארציילט וואס עם האט זיך דארט געטוהן נאכץ קריג ווען ער איז צוריק געגאנגען, מ'האט געהאט אלעס טריפה געמאכט, דאס אידישקייט איז געווען שרעקליך, ער האט געמאכט א נייע קאך, און איינגעפירט אידישקייט דארטן.

רבינו: דאס אידישקייט איז געווען דארטן בשפל המדרגה.

האדמו"ר מספינקא: דערנאך האט ער שוין נישט געקענט וואוינען דארטן, די רוסן זענען דארטן געווען.

רבינו: מיין טאטע ז"ל האט אויך דארטן געהאט א מעשה מיט צוויי רוסישע אפיצירן - זיי זענען געווען אידישע אפיצירן פון די רוסישע ארמיי - און זיי האבן גערעדט אידיש, און זיי האבן איהם געפרעגט וואו ער איז געווען אין די קריג, האט ער געזאגט, ער איז געווען אונטער די

דער פסק איז געווען אז מ'האט ערב שבת קודש דאס אפגעריסן, כדי מ'זאל נישט דארפן מחלל שבת זיין מדאורייתא, מ'האט זיך צוגעגרייט לחם משנה... אויף שבת.²

אנהייב וועג האבן די אמעריקאנער באמבאדירט די באן, ר' אליעזר ליבערמאן-כהנא פון קראסנא האט מיר געזאגט אז ער איז אויך געווען אויף די באן, און ווען מ'האט באמבאדירט די באן איז ער אנטלאפן אין וואלה, און איז נישט צוריק געגאנגען, יונגע דייטשן שקצים האבן צוזאם גענומען דעם עולם און געפירט צופים קיין טרעזינשטאט.

האדמו"ר מספינקא: ווי אזוי איז טאקע דער רבי ניצול געווארן, די באן איז דאך געווארן באמבאדירט, און עם האט דאך דאס אנגעהויבן צו ברענען?

רבינו: זיי האבן באמבאדירט דעם לאקאמאטיוו, האט די באן שוין נישט געקענט ווייטער פארן, אבער ער איז ארויס געגאנגען פון די באן.

וביחד רבינו על הייש

וביחד רבינו: לחיים, לחיים, דער אויבערשטער זאל העלפן מ'זאל האבן הצלחה און סיינע דשמיא.

דומשיך רבינו: ס'איז נישט צו פארשטיין ווי אזוי מ'האט דורך געלעבט בדרך הטבע אזא געשיכטע.

האדמו"ר מספינקא: זיי זענען געווען שוואכע מענטשן.

רבינו: שוואך ווי פליגן בגוף ובנפש, מעוני ומרוב עבודה.

² עי' בס' ומושה הי' רועה (ח"ג עמ' צ"ב) שבהיות רבינו על אם הדרך לטרעזינשטאט הנקרא "טויטן מארש" שהלכו כמה ימים רצופים בלי מזון ומחיה, נתן רבינו עצה שיאכלו עשבים להחיות בהם את נפשם, ומכיוון שהיו צריכים ללכת גם ביום השבת, לא ידעו האם יתלשו את העשבים בער"ש ויקחו עמםם ואז יש לחשוש על איסור מעביר ד' אמות ברה"ר, או עדיף שלא יתלשו קודם רק ביום השבת ואז יעברו על איסור תולש, ועל שאלה זו השיב להם רבינו שמוטב שיתלשו את העשבים מן המחוכר בער"ש ויקחו עמםם, כי איסור תולש הוא מלאכה דאורייתא, אבל המעביר ד' אמות בכרמלית הוא רק איסור מדרבנן, וכדברי המגן אברהם (או"ח סי' שס"ג סק"א) שכתב שמוטב לעבור אדרבנן מלעשות איסור דאורייתא.

די מענטשן זענען אהיים געקומען אן גארנישט, אן קיין משפחה, די קשיות זענען געווען מורא'דיג, מיין מאמע ז"ל האט געזאגט אז ער איז געפארן גאנצע שמעט און האט נישט געזעהן קיין אידיש קינד, ער האט אויסגערעכנט די גרויסע שמעט גראסווארדיין סאטמאר סיגעט באניא און קלויזענבורג, עס איז געווען שוידערליך צו זעהן ווי אידישע קינדער זענען שוין מער נישטא.

א' הנורכאים: אין דעברעצין איז יא געבליבן.

רבינו: איין צוג פון דעברעצין איז נישט געפארן קיין אוישוויץ, ס'איז געפארן קיין עסטרייך, ר' אהרן מייטלבוים ז"ל (בן רבי לייביש מאהעל), ר' משה אלי' (עסטרייכער) ע"ה און ר' יהוסף שווארץ די אלע זענען געווען פון דעברעצין – מער פון איין צוג איז געפארן פון דעברעצין קיין אוישוויץ – נאר איין צוג איז געגאנגען קיין עסטרייך.

א' הנורכאים: דער קראסנער רב (הגה"צ בעל כונת הלב זצ"ל) האט נאך די קריג ביי די ערשטע תקיעות שופר דרשה געזאגט נאר די איין זאך, "מ'פלעגט אייביג אויסרופן פאר תקיעות שופר מזאל האלטן די קינדער שטיל", נאר דאס האט ער געזאגט און מ'האט שוין נישט געדארפט מער, ס'איז געווען א גרויסע געוויי, און א גרויס התעוררות.

רבינו: מיין מאמע האט געזאגט א כל נדרי דרשה אין לאנער, פאר תקיעות שופר האט ער צוויי טעג געזאגט, מ'האט נישט געבלאזן קיין שופר, אבער א דרשה האט ער יא געזאגט, ר' אברם מאיר איזראעל ז"ל (הגה"צ מהניאד) האט אפגעשריבן אין זיין ספר די דרשה (בספרו אמרי אברהם,

ישראל בעוה"ר, באו עליו בהיסח הדעת, מבלי מחשבה קודמת, הכי היה מי שהעלה על דעתו קודם לכן שיתכן להיות כזאת, הלא לא עלתה על דעת אדם לצייר במחשבתו שיהיה מה שהיה שימצאנו בדור זה צרות רבות ורעות שיעדרו מאתנו החלק המובחר בכלל ישראל סלתה ושמנה וכל מקום שגדל והצליח וגם עשה פרי בדרך הטוב והישר האיתי בתורה וביהדות ובקדושה נספה בחורבן הנורא, ונשארנו מעט מועיר ממש מיעוטא דמועוטא, ואין להבין דרכי השי"ת, ומי יודע אותן שנעדרו על מה נעדרו, ואותן שנשארו על מה ולמה נשארו, לאיזה דרך ולאיזה תכלית, אבל זאת צריכים לדעת כי נותרנו בחמלת ה' עלינו, ומוטל עלינו לעשות רצונו, ולמלאות השליחות המוטל עלינו, והבוכ"ע יעזור שנוכה להתגבר על כל הגסיונות... עכלש"ק.

דייטשן, האבן זיי איהם ווייטער געפרעגט אויב די דייטשן זענען געווען שלעכט, האט ער זיי געענטפערט "אוודאי זענען זיי געווען שלעכט", האבן די אפיצירן געזאגט "אויב די דייטשן זענען געווען שלעכט, זענען די רוסן פיל ערגער, נעם הענט און פיס און גייט פון דא".

האדמו"ר מספינקא: מיין מאמע האט געזאגט אז ס'איז געווען געפערליך מיט די רוסן, זיי האבן אנגעהויבן צו מאכן צרות נאך אזא ביטערע לאגער, אין איטאליע ווען מיין מאמע איז געווען אין קאך, און ער האט געמאכט ארדענונג, ס'איז געווען א סכנה דארטן.

א' הנורכאים: דער רבי ז"ל (מרן רבינו בעל דברי יואל ז"ל) פלעגט אלץ זאגן אז צוויי זענען געראטעוועט געווארן, דעם ס"מ מיט זיינע חברה האט מען געגעבן רשות איבער צו בלייבן, און דער רבנו של עולם האט אליינס איבער געלאזט זיין ארמיי, יעדער דארף וויסן וואו ער באלאנגט.

רבינו: אין א דרשה אין ארץ ישראל (בפרשת פנחס בשנת תשי"ב בעיריני בני ברק ע"ה) האט ער שמארק ארומגערעדט אויף דעם אז יעדער דארף זיך מאכן א חשבון הנפש.³ אויך אין די שובבי"ם תורות (פר' משפטים עמ' קנ"ב) האט ער געזאגט אז קיינער ווייסט נישט פארוואס ער איז ניצול געווארן.⁴

3

וולש"ק (כס דברי יואל פר פנחס עמ' ק"ב). ועכשיו בחורבן הנורא שהיה על כלל ישראל כולנו יודעים שהמעט הנשאר כולנו נצלנו בדרך נס שלא בדרך הטבע, ואין צריך ראיות על זה, כי כל מי שהיה במחנות ההסגר ראה כמו עניו, שבדרך הטבע לא היה אפשר להתקיים מכמה טעמים וסיבות שא"צ לפורטם, ונצלנו רק בדרך נס.

ועכשיו עלינו לעשות חשבון הנפש על ידי מי באו לנו הניסים, ומפני מה, דיש בזה ב' חלוקות שונות, יש שניצולו ונעשה להם ניסים מצד הקדושה, להרביץ תורה וקדושה ולהרבות כבוד שמים ולקרב האולה, ויש ח"ו להיפך, שנעשה להם נס מצד הסט"א, להפזין מינות ואפיקורסות רח"ל, מי יודע בשביל מה וע"י מי, ומאיזה צד נעשה לנו הניסים, וכל אחד צריך לעשות חשבון עם נפשו, ואם אינו ח"ו בחלוקה הב', ואם אין לו חלק באותן המעכבים את האולה רח"ל... עיי"ש באריכות דב"ק.

4

וולש"ק: וכאשר מתבוננים על מה שעבר על כלל ישראל בשנים האחרונות, רואים כי החבלים הקשים והצרות הקשות שסבל כלל

האדמו"ר מספינקא: וועגן דעם איז געווען אסאך וואס האבן נישט געוואלט רעדן פון יענע זמנים, מיין שווער האט אויך געזאגט אז ער האט נישט געוואלט רעדן ער האט מורא געהאט צי ער וועט נישט עפעס טראכטן...

דעם בעלזער רב ז"ל (הרה"ק מהר"א ז"ל) האט מען אויך קיינמאל נישט געהערט רעדן פון יענע מצבים, מ'האט אנגעהויבן צו רעדן פון דעמאלטס האט ער נישט געלאזט רעדן ווייטער.

זנפרד רבינו ממנו לשלום: א גוטע נאכט און אלעם גוט'ס.

בקונטרס להג יקודי אש) ער האט מדרמה געווען זייער מצב אזוי ווי א מקוה וואס אפילו באונס עלתה לו מטהרה.⁵

האדמו"ר מספינקא: אין אזא צייט (היינו בתחילת חודש סיון ימי היארצייטן על קדושי אוישוויץ הי"ד) האבן אלע אונזערע עלטערן געדאוונט פארן עמוד יעדעס יאהר.

א' הנוכחים: ווען מיר זענען געווען קינדער האבן מיר מיט געהאלטן ווי אזוי מ'איז געשטאנען אין ביהמ"ד און די טעג אין די רייע צו דאווענען פארן עמוד.

רבינו: דער פעטער ז"ל האט אין ירושלים נאכ'ן קריג (בשנת תש"ו) ביי כל נדרי דרשה שטארק מעורר געווען אויף דעם ענין, ער האט געמיינט שמוא יש בלבו צד מינות.⁶

6

רבינו ז"ל אמר אז (בשנת תש"ו) בתוך דבריו הקי' לפרש מה שאומרים בנוסח העבודה שהשביעו את הכהן גדול כי חששו שמוא יש בלבו צד מינות, ולכאורה מזה הלשון "צד" מינות, אלא הכונה שלא חששו שמוא מין גמור הוא, אלא שהשדוהו שמוא יש בלבו איזה צד וספק בעומק הלב, ועל זה השביעוהו, וסיים רבינו ז"ל את דבריו באמרו על אותן האנשים שיש להתחזק באמונת אומן בלי שום צד וספק ולא יעלה בלב שום קושיא על הנהגתו ית"ש.

ועי' בדברי יואל (לסוכות אות כ"ב) וזלש"ק: ...והנה קי' זהה היש"מ הבטיח לפני פטירתו דכאשר יגיע לעולם העליון לא ינח ולא ישקוט ולא יכנס למקום מנוחתו עד אשר יפעול האוולה שלימה, וידוע דכאשר עלה לעולם העליון לא רצה ליכנס לגן עדן הטעוהו ע"י מתקיות הקול מכינורו של דוד המלך ע"ה עד שע"ז נמשך לגן עדן, והן עתה בעוה"ר כבר עברו מאז יותר ממאה שנים ועדיין לא זכינו להאולה שלימה, ולא די שלא זכינו להאולה אלא שנתרבו עוד חבלי משיח וסבלנו צרות נוראות שלא היו עוד כמותם, ואחרי כל אלה עדיין בן דוד לא בא.

מורי ורבותי! הן אמת הדבר שעברנו בזמנים האחרונים זמנים קשים ומרים מאוד, שהצוררים הרגו כל כך הרבה נפשות מישראל בכל מיני מיתות מושנות ואכזריות, ושרפו בכשונות האש אנשים נשים ומת' יונק עם איש שיבה, אמנם אעפ"כ צריכים לידע שאסור להרהר ח"ו על מדותיו של ית"ש, וצריכין להתחזק לכל יפול ח"ו בלב שום אחד מאתנו איזה קושיא והרהרו על הנהגת הבורא ית"ש באומנם איה אלוקיך, כי מחשבה כזאת הוא מינות רח"ל, ועל הבורא כל עולמים לא קשה שום קשיות ועמקן מחשבותיו יתב"ש.

ועתה שאנו עומדים פה בביהמ"ד צריכין לפנים את הספר תורה על מחשבות פסולות כאלו, ולגרש מעתה כל המחשבות הרעות, כי הרי אנו מאמינים בני מאמינים, ואנו מאמינים בבוכ"ע ובהשגחתו הפרטית, ולא קשה לנו שום קושיות על הנהגת הבוכ"ע, וזכות שלא נהרהר אחר מדותיו ית"ש, יעזור השי"ת שנוכה לחסדים נגלים מה שענינו יראו את החסד שבהם, אכ"ר.

5

עיי' בספר ברכ משה על המועדים (מאמר מקוה ישראל: א) שפירש את המשנה בסוף יומא אשריכם ישראל וכו', מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל, דמה מקוה מטהר את הטמאים אפי' אם נטבל באונס על ידי אהרן, כך הקב"ה מטהר את ישראל, ומקבל תשובתם אפילו כששבו אליו ית' על ידי גזירות קשות ורעות.

וממושיך רבינו וז"ל: והנה רעיוני עלי סליקו בהיותנו עתה בארץ חושך וצלמות, ולא זכינו היום לטבול במקוה טהרה, מכל מקום אם כך ההלכה פסוקה במי שלא רצה לטבול במקוה ונאנס וטבלוהו שלא ברצונו, שעלתה לו טבילה, כל שכן מי שרצה לטבול במקוה, ולא היה יכול לטבול מחמת אונס, וודאי שזוכה לטהרת הנפש, ועל דרך שאמרו חז"ל (בבב"א 1) חישב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה מעלה עליו הכתוב כאלו עשה, ובכן אף אנו שלא זכינו היום לטבול בפועל בערב יום הקדוש, אבל באמת לבינו הומה זה כמה לטהר נפשינו לפני ה', בוודאי נחשב לנו כאלו טבלנו במקוה טהרה לטהר נפשינו רוחינו ונשמתינו.

אחינו בני ישראל, בעונותינו הרבים אנו נתונים בצרה ובשביה באופן אשר לא היתה כזאת מאז היה ישראל לגוי, עת צרה היא ליעקב, כי היינו לעג וקלס בגוים, נחשבונו כצאן לטבח ויבל להרוג לאבד למכה ולהרפה, כמה אלפי אלפים נשמות טהורות עלו על המוקד על קדושת השם, הנסתרות לה' אלוקינו, ולעת כזאת צריך להתחזק באמונה פשוטה בכל לב ובכל נפש כנאמר מקוה ישראל מושיעו בעת צרה, שבני ישראל מקווים אל ה' להושיעם ולהצילם מגלות המר והגמור שאין דוגמתו בדברי הימים של כל אומה ולשון, והשי"ת ירא בעני עמו ויקבל תשובת עמו ישראל הנדכה והגלחץ בכור הברזל בעניינים קשים ומרים, ובזכות הקדושים שסמרו נפשם על קדושת השם נושע בתשועת עולמים ואולה שלימה במהרה בימינו אמן.

שבת של מי היתה

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרכיבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים וכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק, ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאנו ע"ד המסורה לנו מרבנותה"ק על טהרת הקודש

פרשת אמור

נו"ה אהרן מנשה רובין הי"ו

המלמדים: הר"ר עזרא בנעט שליט"א והר"ר מרדכי מנחם שווארטץ שליט"א

נו"ה יואל משה פישביין הי"ו

המלמד: הר"ר משה ברוך כץ שליט"א

נו"ה יואל ברי"ו פריעדמאן הי"ו

המלמד: הר"ר משה יוחנן קליין שליט"א

נו"ה שלום אלי טעלער הי"ו

המלמד: הר"ר משה ראטה שליט"א

נו"ה מנחם יעקב ראזענבערג הי"ו

המלמדים: הר"ר חיים הירש שליט"א והר"ר נפתלי צבי בראדי שליט"א

נו"ה אפרים פראמער הי"ו

המלמד: הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ שליט"א

נו"ה טובי ליפא גראס הי"ו

המלמד: הר"ר שמואל אלטער בנעט שליט"א

נו"ה ישעי' אליעזר פישביין הי"ו

המלמדים: הר"ר צבי יודא ווייס שליט"א והר"ר שמעון יואל בראך שליט"א

נו"ה ליפא בר"ש קליין הי"ו

המלמד: הר"ר אברהם משה לאנדא שליט"א

נו"ה יעקב לייב סופר הי"ו

המלמד: הר"ר אהרן ווייסהויז שליט"א

נו"ה מנחם מענדל גראס הי"ו

המלמד: הר"ר הערשל גראס שליט"א

נו"ה אהרן גאלדבערגער הי"ו

המלמדים: הר"ר יואל גרינוואלד שליט"א והר"ר דוד שלמה וואנחאקער שליט"א

נו"ה יצחק אליעזר ליכטמאן הי"ו

המלמדים: הר"ר יואל וויינבערגער שליט"א והר"ר שמואל שאול גרינוואלד שליט"א

נו"ה אהרן רזיאל שפילמאן הי"ו

המלמד: הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א

נו"ה יואל אלישע וואזנער הי"ו

המלמד: הר"ר יעקב מיכאל היילברון שליט"א

נו"ה יואל בר"ז דרוממער הי"ו

המלמד: הר"ר מאיר חיים שישא שליט"א

נו"ה חיים מנחם מואגיס מארקאוויטש הי"ו

המלמד: הר"ר מנשה ברוך קליין שליט"א

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יזקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים, עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

שבת של מי היתה, שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה, ובמה היתה הגדה הזו, אמרו לו בפרשת הקהל, ומה דרש בה, הקהל את העם האנשים והנשים והטף, אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין, "כדי ליתן שכר למביאייהן". (חגיגה ג.)

מפעל החזקת מלמד

שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

דברים הוצבים להבות אש

מכ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

בדבר החובה המוטלת עלינו להצלת מוסדות יטב לב בארה"ק

אצל דינער השנתי בווימס"ב ג' במדבר תשמ"ט

...מ"אז זיך צוזאמגעקומען דא לטובת החזקת מוסדות יטב לב בארצינו הק'. די מוסדות וואס דער פעטער ז"ל האט מייסד געווען אין ארץ ישראל באלד נאך די מלחמה. עס איז ביי אים געווען הכיב ביותר. עס איז ביי אים געווען די ערשטע צדקה. און ער האט דאס געזאגט, אז זיינע מוסדות דארף זיין די ערשטע צדקה, און דאס פאדערן מיר פונעם גאנצען ציבור, אז מען זאל וויסן, אלע שירים זענען קודש, שיר השירים איז קודש קדשים. אלע צדקות איז הייליג, מוסדות יטב לב, דארף מען וויסן איז קודש קדשים. און אזוי איז דאס אויך געווען אלע יארן ביים מאטן ז"ל.

עס איז גאנץ פארשטענדליך, אלע תפלות וואס גייען ארום אין הימל, גייט עס דורך ארץ ישראל. והתפללו אל דרך ארצם. אז מען וויל די תפלות פון א איד זאל נתקבל ווערן, דארף מען האבן א קשר צו ארץ ישראל. די תפלות גייען דורך ארץ ישראל, מוז מען זיין מקושר מיט ארץ ישראל, און דאס קען מען נישט זיין נאר דורך החזקה פון מוסדות יטב לב.

ס'מוז ארויסגעברענגט ווערן דער וויטאג, ס'איז זייער וויטאגלעך, אבער לעצטנס זענען אויפגעשטאנען א כת מהרם צו זיין מיט א געוואלדיגן רשעות די מוסדות הקדושים פונעם פעטער ז"ע אין בני ברק. אלע אפנים ווערט אויסגענוצט, עד כדי כך, מ'האט זיך נישט געשעמט און מ'איז אריינגעגאנגען אין ציוניסטישן בנ"ץ! דער ציונות'סטישע קאורט!

ס'איז נישטא א חירוף וגידוף קעגן די תורה הקדושה, מער חירוף וגידוף ווי דאס! דאס איז עוקר דעם גאנצן "זאלה המשפטים אשר תשים לפניהם!" דאס איז עוקר אלעס וואס שטייט אין ספר הקדוש ויזאל משה, מרישא ועד גמירא! און אלעס בלויז פאר תאות השררה און חמדת סמון!

איך ווייס, ידעתי גם ידעתי, אז מ'קען מטהר זיין את השרץ בק"ן מעמים, אבער וויסן זאל מען, די וועלכע גייען צו די בחירות הטמאות, זיי האבן אויך תירוצים, פונדעסטוועגן דאך איז קלאר אז אלעס איז בטל ומבוטל!

די מדינה איז אסור, די מדינה איז טריפה! בחירות איז אסור, בחירות איז טריפה! און דער ציוניסטישער געריכט איז אסור, דער ציוניסטישער געריכט איז טריפה! וואס מ'זאל נאר נישט זאגן, און וויאזוי מ'זאל נאר נישט דרייען!

עכ"פ ס'איז ליידער דא אוועלכע מהרסים, מ'דארף שטערקערע כוחות אז מ'זאל קענען אנגיין ווייטער, מיט'ן אויבערשטן הילף וועלן זיי נישט האבן קיין שליטה, אבער ס'פארשטייט יעדער אז די הצאות ווערן נתרבה, וועגן דעם וויל איך בעטן יעדן איינציגן, כל אחד ואחד מאנשי שלומינו בלי יוצא מן הכלל, מ'איז מחויב צו טוהן כל טצדקה, און יעדע פעולה מציל צו זיין די מוסדות בגוף בנפש ובממון. יעדער דארף געבן כפי נדבת לבו כפי יכולתו, און זיך אפילו אנשטרענגען, און ווער ס'קען נישט אליינס געבן, אבער אן עסקן קען ער זיין, ער קען שאפן געלט, ער קען בעטן ביי א צווייטן, ביי א קרוב, ביי א ידיד, פאר די הייליגע מוסדות. דער חוב ליגט אויף יעדן איינעם מ'זאל אליינס געבן און זיין א עושה ומעשה, צו מוכה זיין אנדערע אידן.

ווער עס וויל זיין מקושר צום פעטער ז"ל נמ"ב און מיטן מאטען ז"ל, איז די עצה צו דעם, דורך מחזיק זיין מוסדות יטב לב אין ארה"ק.

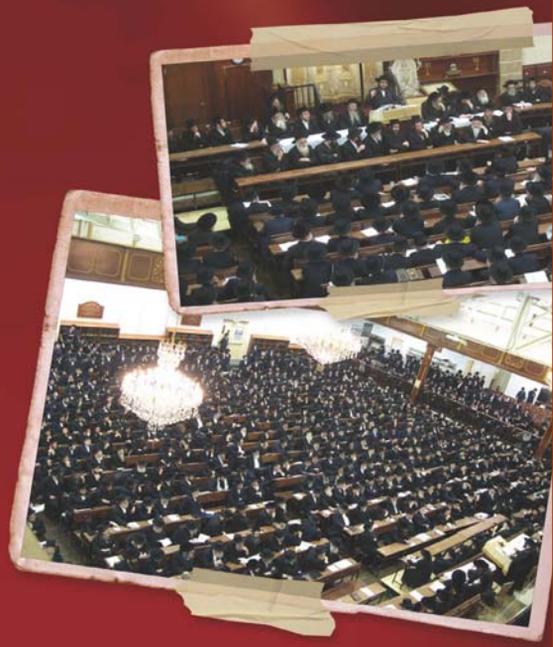
דער אויבערשטער זאל העלפן, און דער אויבערשטער וועט העלפן, לא ינוח שבת הרשע על גורל הצדיקים, מיר וועלן אלע זוכה זיין מגביר צו זיין דעם כח התורה והקדושה בארה"ק, אין דעם זכות וועלן מיר זוכה זיין צו אלע ברכות המאורות בתורה, די ברכה פון שים שלם טובה וברכה היים הן והסד ורחמים פאר אלע תומכים ומחויקים. מיר וועלן אלע זוכה זיין - עם קומט דאך איצט דער יום טוב שבועות - מקבל צו זיין די תורה באנפין נהוריך, און מיר וועלן אלע זוכה זיין קעגן צו גיין דעם גואל צדק בב"א.

בדיבור זבמעשה

פארגאנגענעם זונטאג
האבן טויזענטער אנ"ש מקיים געווען מצוות

מחאה בדיבור

קעגן דעם שענדליכן אקט פון
השתמטות מדין תורה
והליכה לבג"ץ הציוני

דורכן מיטברענגן
לכה"ם

\$250

צום "יטב לב דינער"
מחזק צו זיין די הנהלת המוסדות בארה"ק

קומענדיגן
זונטאג במדבר
וועלן מיר מקיים זיין מצוות

מחאה במעשה

**יום
חינוך
הטהור**

לחנן קיום מוסדותינו הק'
"יטב לב דרבינו זאלי"
טהור יסוד החינוך הטהור
בארץ הקודש

מוסדות
יטב לב
בארה"ק

א' במדבר • כ"ה אייר
באולם ראוז קעסטעל

דברות קודש

מאת כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

סעודת רעוא דרעווין פרשת אהו"ק תש"ע לפ"ק

שכל כך החמירה בו תורה שצוותה להקריב שני תמידים בכל יום לכפר על מחשבות העבירה. עוד כתב שם מרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל בטעם דהרהורי עבירה קשים מעבירה, על פי מה שאמרו חז"ל (נדה לא). שלשה שותפין יש באדם הקב"ה ואביו ואמו, אביו מזריע עצמות וגידים, אמו מזרעת עור ובשר, והקב"ה נותן בו רוח ונשמה. והנה כאשר האדם עובר עבירה בפועל, אזי מגיע הפגם לחלק אביו ואמו שהוא הגוף, אבל כשפוגם במחשבה נוגע הפגם אל הנשמה, שהוא חלק אלוה ממעל, על כן צריך כפרה גדולה ביותר, לכפר מאשר חטא על הנפש, עכ"ד. (וכן כתב החיד"א בדבש לפי מערכת ה אות ח).

ויש להביא ראיה ממצות כיבוד אב ואם גודל ענין המחשבה, על פי מה שכתב מרן החתם סופר בתורת משה בפרשתן דהטעם של כיבוד אב ואם הוא משום דשלשה שותפין באדם, אך אי (עירובין ג): נוח לו לאדם שלא נברא מה מקום לכיבוד אב ואם לפי שהם שותפים ביצירתו, הלא נוח לו לאדם שלא נברא, עכ"ד. אולם כתב המהרש"א בחידושי אגדות (מכות כג): נמנ"ו וגמרו, דהיינו שמנו מנין המצוות, ורבו הלאווין שהן שס"ה על העשין שהם רמ"ח, ואם כן קרוב האדם להפסד ורחוק משכר, ולכן הסכימו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, עכ"ד. ומתאמרא זה משמיה דהרה"ק הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג זי"ע (הובא בנועם מגדים פ' בלק) על פי מה שאמרו חז"ל (קידושין טז): מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה, ולפי זה אצל קיום מצות עשה יש שני פעמים רמ"ח, פעם אחת על המעשה ופעם אחת על

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם, והקשו המפרשים מה זה גתנית טעם כי קדוש אני ה' אלהיכם, וכי אפשר לדמות יציר ליוצרו. הרמב"ן והאור החיים הקדוש דקדקו מה הוא המכוון של מצוה זו אחרי שכבר מבואר בפרשה הקודמת, וכתב האור החיים הקדוש שבא הכתוב לתת עשה על העריות שצוה עליהם בפרשה הקודמת בלאו, הוסיף עשה עליהם לעבור עליהם גם בעשה, ועוד לאלוה מילין.

(ב) רשיז"ל פי קדושים תהיו, הוו פרושים מן העריות ומן העבירה, שכל מקום שאתה מוצא גדר ערוה אתה מוצא קדושה.

(ג) איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו, ודקדקו המפרשים בטעם סמיכות מצות כיבוד אב ואם לפרשת קדושים תהיו.

וי"ל על פי דברי כ"ק מרן דו"ז זללה"ה בדברי יואל (פ' תרומה עמוד רמח) בביאור מאמרם ז"ל (יומא כט). הרהורי עבירה קשו מעבירה, לפי שאין לבו נוקפו על פגם המחשבה כי אמור יאמר לא פעלתי כל און ואשם לא נמצא בי, ואינו שם על לב כי נכתם עונו ואשמה נפשו. (ועיין ביד יוסף בעין יעקב שם). וכעין זה מצינו בדברי רבינו יונה (ברכות א: מדפי הרי"ף) הטעם שקרבן אשם תלוי הוצרך להיות יותר ביוקר מחטאת, כי ספק עבירה צריך יותר תשובה מעבירה ודאי, כי יותר מתחרט כשיודע שעשה משאינו יודע. ובספר ברית שלום (פ' פינחס) כתב שלכן הקריבו שני תמידין בכל יום, שהיו עולה, שבאו לכפר על הרהורי עבירה. ומזה יש ללמוד כמה גדול פגם המחשבה,

עכ"ד. וזה שכתב רשי"ל כל מקום שאתה מוצא גדר ערוה שם אתה מוצא קדושה, ובא ליישב בזה דאין כוונת הכתוב קדושים תהיו להזהיר שיהיו פרושים מעריות ממש, כי מעשה העבירה החמורה כבר נתבאר בפרשה הקודמת, אלא התורה בא להוסיף כאן במצות קדושים תהיו, שיהיו פרושים לא רק במעשה, אלא גם בדיבור ובמחשבה, ולשמור על העינים שלא יבא לידי ראיות אסורות, ועל האזנים שלא ישמע דברים האסורים ויהיה שומע כעונה, בכדי שלא יבא לידי הרהור עבירה, והטעם שהזהיר כל כך על הרהור העבירה, כי קדוש אני ה' אלהיכם והנשמה הוא חלק אלוה ממעל, ואם הוא פוגם ח"ו בהרהור עבירה אזי הוא פוגם בחלק הקב"ה, ולכן צריכים להיות פרושים מעריות גם במחשבה. (ועיין בברך משה ר"פ שלח).

ולזה המשיך במצות מורא אב ואם, איש אמו ואביו תיראו, וכיון שצוה לנו על כיבודם ומוראם מטעם שהם מביאים אותנו לחיי עולם הזה, על כרחך דנוח לו לאדם שנברא, והטעם כי מחשבה כמעשה, ומזה ישמע חכם ויוסיף לקח עד כמה חמור פגם המחשבה, ויפרוש עצמו גם ממחשבת העבירה לקיים מצות עשה קדושים תהיו.

והשי"ת יעזור בעמדינו בימי הספירה, ומבואר בכתבי האריז"ל (פרע"ח שער ספיה"ע פ"ז) כי עמ"ר בגימטריא קר"י, והוא מכפר על פגם העבירה. ונזכה לתקן מה שצריכים לתקן ולפעול מה שצריכים בימים הללו, ויהיה לנו הזכיה לשמור על המחשבות ועל העינים ועל הנשמה הטהורה חלק אלקי ממעל שאתה עתיד להחזירה ממנו לעתיד לבא שנזכה להחזירה בבא הזמן כמו שקבלנוה, ונזכה להיות דבוק בתורה ובמצות ולראות בהתרוממות קרן התורה וישראל בהתגלות כבוד שמים עלינו במהרה בימינו אמן.

המחשבה, מה שאין כן בלא תעשה נחשב רק המעשה, ואם כן שוב קרוב השכר יותר מן ההפסד, עכ"ד. (ועיין בכסף נבחר פ' ויקרא). ומעתה כיון שציוה התורה על מורא אב ואם, כי הם המביאים אותו לחיי עולם הזה, ולא אמרינן דנוח לו לאדם שלא נברא, מזה מוכח כמה גדול וחשוב ענין המחשבה שהקב"ה מצרפה למעשה.

ואף כי אמרו חז"ל דמחשבה רעה אינה מצרפה למעשה, מכל מקום מחשבת עריות חמורה ביותר, וכמו שכתב א"ז זללה"ה בדברי חיים (פ' אמור) שבמצות אשר היצר כרוך אחריו בתאוות צריך האדם לבטל כח התאוה עד שלא יהיה רצון לזה. וכמו שכתב הרמב"ם ז"ל (בשמונה פרקים פ"ו) דמצות שמעיות שאינם על פי השכל צריך האדם לומר אפשי בבשר חזיר ומה אעשה אבי שבשמים גזר עלי (תו"כ קדושים כ כו), אבל במצות שכליות כמו להזהר מגזילה וניאוף, צריך האדם לשבור תאוותיו שלא יהיה לו רצון כלל לדברי תאוה, כי באמת השכל מחייב מצוה זו להרחיק מגזל וניאוף רק היצר בתאוותיו מכניס בו רוח שטות, כמאמר חז"ל (סוטה ג.) אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, וצריך לשבור התאוות עד כדי שיהא בשכלו מאוס בהתאוות, עכ"ד. (ועיין באגרא דכלה בפרשתן).

ובזה יתבאר הכתוב קדושים תהיו, ופירש"י הוו פרושים מעריות, ובא בזה להוסיף שיעשה האדם לעצמו גדרים וסייגים שלא יבא לידי עבירה, וכמו שכתב באגרא דכלה (פ' שופטים) שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך, נראה לפרש על שבעה שערים שפתח הבורא יתברך בראש האדם, דהיינו שתי עינים שתי אזנים שתי נקבי החוטם והפה, והם עיקר החושים המשמשים לאדם, וצריך לשעבד כולם להבורא יתברך לבל יביט ולא יאזין ולא יריח ולא ידבר ולא יאכל רק מה שנוגע לכבוד הבורא ית"ש,

נערך ע"י הוועד להוצאת ספרי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ותשוה"ח להם

דער ריכטיעגר ציל
פונעם דינער איז...

צו ברענגען געלט!

ברענגט מיט צום
דינער לכה"פ
\$250
כדי מיר זאלן דערגרייכן
דעם ריכטיגן ציל

**יום
הינור
הטהור**

לטען קיום חסדוהינו הק'
"יעב לב דרבינו זאנ"
שזכר יסוד החינוך הטהור
בארץ הקודש

מוסדות
יטב לב
בארה"ק

א' במדבר • כ"ה אייר
באולם ראוז קעסטעל

צדקת רבי מאיר בעל הנס

כולל עצי חיים

מיסודם של רבותיהם לזית סינטי-סאטמאר

נוסד בשנת תרס"ט ע"י מרן רבותיהם בעל עצי חיים ז"ע - ונתחדש אורה ע"י מרן רבותיהם בעל ברך משה ז"ע
בחדות והמשכת ב"ק מרן רבנו הגה"ק שליט"א - כ"ק הגה"ק רבי שלום אליעזר טייטלבוים שליט"א. נשא הכולל
קרית יואל - בני ברק יצ"ו

"ברכת מזל טוב"

הגנו משגרים ברכת מזל טוב תמה ולבבית לאנשי שלומינו החשובים כל אחד בשמו יבוקד

קול רינה וישועה באהלי צדיקים

בחרדת קודש ובהתרגשות עילאה משגרים אנו בזה
ברכת מז"ט כפולה ומכופלת
אל מול פני הוד כבוד קדושת

מרן רבינו הגה"ק שליט"א

לרגל שמחת אירוסיו נכדו החשוב ני"ו למז"ט
בן לחדב"נ הגה"צ רבי ברוך טייטלבוים שליט"א
רב ביהמ"ד ויואל משה וברך משה, וי"ר וועד הכשרות בקרית יואל יע"א

ולרגל שמחת הולדת הנכד ני"ו למז"ט
אצל נכדו החשוב הרב יואל גלאני שליט"א
חתן בנו הגאון הצדיק אב"ד סאטמאר וויליאמסבורג שליט"א

הר"ר מאיר צבי ווייס הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' יצחק אייזיק ווייס שליט"א

ולאביו הרה"ח ר' דוד שלאמאוויטש שליט"א

ולזקינו הרה"ח ר' יהושע ווייס שליט"א

להולדת בתו, נכדתם

קידושא רבא בבית מדרשינו בזכרון מאיר

• כולל אברכים מצויינים

כולל להוראה

כולל הלכות שבת

כולל הלכות יו"ט

חברה משניות

• התאחדות האברכים

ארגון שיעורי תורה

חבורת יסודי התורה

איחוד החבורות

מערכת קול התאחדות

• מפעלי צדקה חסד

מפעל החסד "די משה"

קמחא דפסחא "ידי חסד"

וועד עריכת שמחת לאנ"ש

ארגון "חסדי משה"

למען אחי ורעי

קופת גמ"ח

קרן עזר נישואין